

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Rektorváltás az egyetemen

Négy
akadémiai kutatócsoport
kezdi meg a munkáját

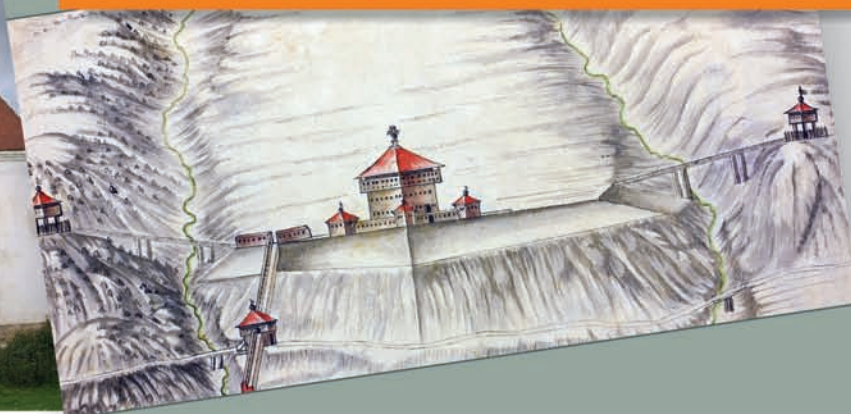
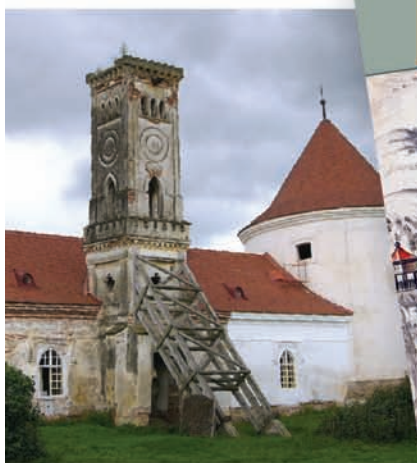
Ötéves a FOK
Oktatási Centrum

Megjelent!

MÁSODIK, BŐVÍTETT, SZÁMOZOTT KIADÁS!

KARCZAG ÁKOS – SZABÓ TIBOR
**ERDÉLY, PARTIUM ÉS A BÁNSÁG
ERŐDÍTETT HELYEI**

Várak, várkastélyok, városfalak, templomvárak, barlangvárak,
sáncok és erődítmények a honfoglalástól a 19. század végéig

 Simmelweis Kiadó

Megvásárolható
a Legendus Könyvesboltban
(Budapest VIII., Nagyvárad tér 4.),

vagy interneten:

www.semmelweiskiado.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik havonta
Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. Szél Ágoston

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:
Tóth-Szabó Szilvia
(toth.szilvia@semmelweis-univ.hu)
Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Marketing
és Kommunikációs Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
Tel./fax.: 267- 6166 (üzenetrögzítővel)
E-mail: ujsag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:
Urbán Beatrice
(beatrice.urban@gmail.com)

A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. **Békási Sándor** (HÖK)
bekasisanya@gmail.com

Csetneki Julianna
csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)
gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann@fok.usn.hu

Horváth N. Orsolya (EHÖK-delegált)
h.orsolya@hotmail.com

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)
jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)
kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)
kormos.andrea@gmf.usn.hu

Márton Emőke (DI)
marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)
mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)
adamnagy@me.com

Oláh Dániel (EHÖK-delegált)
olah.daniel@ioc.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissza**
claris@freemail.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)
torokp@mental.usn.hu

Vaktor Éva (MKI)
evaktor@gmail.com

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
istvan.voszka@eok.sote.hu

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu
dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**
Terjesztés, hirdetésfelvevél:

Telek Katalin
(telkat@net.sote.hu)

Címlapfotó: **attekovacs.com**
Nyomta: Mester Nyomda Kft.
ISSN 1586-6904

Dr. Szél Ágoston a Semmelweis Egyetem új rektora	4. oldal
Díjazták a rektori pályamunkákat	5. oldal
Elbúcsúzott dr. Tulassay Tivadar leköszönő rektor	6. oldal
Tudományos ülés dr. Szirmai Imre tiszteletére	7. oldal
Új akadémiai kutatócsoportok alakulnak az egyetemen	8. oldal
Három fiatal kutató a Lendület program nyertesei között	9. oldal
„Wir wollen schon jetzt Traditionen begründen“	10. oldal
Dr. Palkovits Miklós és dr. Csanády László a Kutatói Szalonban	11. oldal
Kerpel Tehetségnap: előadások hét témában	12. oldal
From Japan to Italy – exceptionally talented international students	13. oldal
Ötéves a FOK Oktatási Centrum	14. oldal
Jogtudas betegekért és ellátókért – interjú Simon Zsuzsa betegjogi képviselővel	15. oldal
Felújították az I. Sz. Belgyógyászati Klinika Hematológiai Osztályát	16. oldal
Rosszul tanulnak a rossz alvók – egyedülálló kutatás az egyetemen	18. oldal
Új intenzív részleg szívátültetésre váró, és szívtranszplantáción átesett betegeknek	19. oldal
Korea várja az egyetemi polgárokat	20. oldal
FOK-os hallgatók Japánban	21. oldal
Stroke: jelentős különbség két budapesti kerület között	22. oldal
Német hallgatók pályakövetése	23. oldal
Kétszázadszor a kispadon dr. Szilágyi György csapatorvos	24. oldal
A Baráti Kör májusi rendezvénye	25. oldal
Semmelweis Szalon: posztmodern humanizmus	26. oldal

Semmelweis-napi ünnepségek

Megemlékezés Semmelweis Ignác születésének 194. évfordulójáról

2012. június 29. 9 óra

Helyszín:

Semmelweis Orvostörténeti Múzeum,
Könyvtár és Levéltár

Ünnepi beszédet mond:

Dr. **Gál János** egyetemi tanár, igazgató,
Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika

Koszorúzási Ünnepség

2012. június 29. 11 óra

Helyszín:

Belső Klinikai Telep udvara,
Semmelweis Ignác szobra

Ünnepi beszédet mond:

Dr. **Molnár Mária Judit**
egyetemi tanár, igazgató, Genomikai Medicina
és Ritka Betegségek Intézete

Ünnepi Szenátusi Ülés

2012. június 29. 13 óra

Helyszín:

Nagyvárad téri Elméleti Tömb Díszterem

Ünnepi beszédet mond:

Dr. **Szél Ágoston**
egyetemi tanár, rektor

Program:

Semmelweis Média Díj átadása

Új tisztségviselői megbízások átadása

A tanszékvezetésről leköszönő professzorok méltatása

Professor Emerita és Emeritus cím adományozása

Kitüntetések átadása

Habilitációs oklevelek átadása

Docensi kinevezések átadása

A Professor Dr. Regőly-Mérei János Alapítvány

díjátadása

Pályázati és alapítványi díjak átadása

SE Általános Orvosi Kar Diplomaosztó Ünnepség

Időpont: 2012. 06. 30. 10 óra

Helyszín: Papp László Sportaréna
(Budapest, Stefánia út 2.)

SE Gyógyszerésztudományi Kar Diplomaosztó Ünnepség

Időpont: 2012. 06. 30. 11 óra

Helyszín: Madách Színház
(Budapest, Erzsébet krt. 29-33.)

SE Egészségtudományi Kar Diplomaosztó Ünnepség

Időpont: 2012. 07. 07. 10 óra

Helyszín: Művészetek Palotája
(Budapest, Komor Marcell utca 1.)

SE Fogorvostudományi Kar Diplomaosztó Ünnepség

Időpont: 2012. 07. 07. 11 óra

Helyszín: Madách Színház
(Budapest, Erzsébet körút 29-33.)

SE Testnevelési és Sporttudományi Kar Diplomaosztó Ünnepség

Időpont: 2012. 07. 14. 10 óra

Helyszín:
Testnevelés és Sporttudományi Kar
(Budapest, Alkotás út 44.)

19th Budapest Nephrology School 2012. 08. 29-08. 31.

For 18 years Budapest Nephrology School is organized by the Hungarian Kidney Foundation at the Semmelweis University, under the auspices of ISN and ERA-EDTA.
Contact Person for information: Prof. Dr. **László Rosivall** (rosivall@net.sote.hu)

Június 1-jétől dr. Szél Ágoston a Semmelweis Egyetem rektora

Május 31-én megkezdődött az átadás-átvétel, a Szenátus elkészítette a volt rektortól, június 1-jétől pedig teljes körű felhatalmazással dr. Szél Ágoston, eddigi általános rektorhelyettes vezető a Semmelweis Egyetemet. Dr. Szél Ágoston rektori pályázatának két kulcsszava a stabilitás és az együttműködés. Mint hangsúlyozta, e gondolatok ma talán még aktuálisabbak, mint a pályázat benyújtásakor.

Az együttműködéssel, illetve az ebben rejlő jelentős tartalékokkal kapcsolatban az új rektor szerint fontos látni, hogy az egyetem nem önmagában áll, hanem a karok az építőkövei. Mint arra a Szenátus előtti meghallgatásán is kitért: *a hat karnak természetesen együtt kell működniük, segíteniük kell egymást. Fel kell ismernünk azokat a pontokat, ahol a hat kar tevékenysége úgy egészíti ki egymást, hogy akár közös pályázatokat, tudományos projekteket, közös képzéseket tudnak indítani.* Hangsúlyozta, hogy munkája során kiemelten számít a karok dékánjaira, akik a jövőben részesei lesznek a stratégiai döntéseknek. Az új

rektor úgy fogalmazott: várhatóan külön dékáni értekezlet is lesz, amelyen rendszeres időközönként a dékánokkal együtt tekintik majd át az aktuális kérdéseket.

„Az egyetem nem önmagában áll, hanem a karok az építőkövei.”

Az azonnali és sürgető feladatokról szólva kiemelte az intézményfejlesztési tervet, amelynek elkészítési határideje június 30-a. Gyakorlatilag e dokumentum alapján sorolja be a fenntartó az egyetemet a különböző finanszírozási kategóriákba. Végül soron ezen múlhat majd az is, hogy megtarthatja-e a Semmelweis Egyetem a kutató-elitegyetem címet, amely rendkívül fontos prioritás. Kiemelt szerepet kell kapjon az egyetem stabilitása és egysége, éppen ezért dr. Szél Ágoston fontosnak tartja, hogy – az eddigi gyakorlatnak megfelelően, továbbra is – az egyetem rektora álljon a klinikai központ élén. A jelenlegi szervezeti és működési

szabályzat ugyanakkor ebből a szempontból különbséget tesz klinikus és nem klinikus rektor között. Az ennek feloldásához szükséges kodifikációs munka június végére zárulhat le. Addig dr. Szél Ágoston rektori utasításban rögzíti, hogy jogkörénél fogva a klinikai központ vezetésének feladatát – rektorként – ő látja el június 1-jétől, a megfelelő szakmai segítővel. A klinikai központ irányításában a klinikákkal rendelkező karok (ÁOK, FOK) és emellett a GYTK vezetőire is támaszkodni fog majd.

„Kiemelt szerepet kell kapjon az egyetem stabilitása és egysége.”

Az új rektor kitért arra is, három kiváló és elismert szakembert kért fel arra, hogy adja be pályázatát a meghirdetett rektorhelyettesi posztokra. Az oktatásért is felelős általános rektorhelyettesi pozícióra dr. **Hunyady Lászlót** (Élettani Intézet, igazgató), klinikai rektorhelyettesnek dr. **Gál Jánost** (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika, igazgató), tudományos rektorhelyettesnek dr. **Molnár Mária Juditot** (Molekuláris Neurológiai Klinika, igazgató) kérte fel.

„Különösen fontos az egyetem magyar és idegen nyelvű oktatási tevékenysége, amely a Semmelweis Egyetem nevének országon belül és külföldön egyaránt hatalmas ismertséget és elismertséget ad.”

Szél Ágoston pályázatából kitűnik az is, hogy a kutatómunka területén is kiemelt jelentőségűnek tartja az együttműködést. A dokumentumban egyebek mellett arról ír: a kutatóegyetemi cím és az ahhoz társuló összetett kutatási program végrehajtása során nyilvánvalóvá vált, hogy a viszonylag nagyszámú, de elaprózott kutatócsoport sokkal hatékonyabban végezhet nemzetközi szintű kutatómunkát akkor, ha az egyetemen belül nagyobb, jól körülhatárolt kutatóhálózatba kapcsolódva, koordináltan tevékenykedik. Ennek megvalósításához szintén a karokon átívelő kutatóhálózatok és a karok feletti pályázati célkitűzések megvalósítását látja megfelelő eszköznek. Az új felsőoktatási koncepció és kapcsolódó pályázati lehetőségek jó kihasználása további, egyetemeken is átnyúló, térségek és tudományterületek összekapcsolását biztosító együttműködések preferál.

A rektor különösen fontosnak tartja az egyetem magyar és idegen nyelvű oktatási tevékenységét, amely a Semmelweis Egyetem ne-

vének országon belül és külföldön egyaránt hatalmas ismertséget és elismertséget ad. Dr. Szél Ágoston azt mondta: az oktatás minőségének fenntartása, valamint a hallgatói igények és elvárások minél hatékonyabb szolgálata érdekében nagy súlyt kíván fektetni a hallgatókkal való rendszeres eszmecserekre, akár egy-egy konkrét kérdésre összpontosítva, akár a felsőoktatást és a hallgatói életet érintő általános problémákat megvitatva.

Dr. Szél Ágoston rektori pályázatát és megválasztását egyhangúlag, 37 igen szavazattal támogatta március 29-i ülésén az egyetem Szenátusa. Az új rektor július 1-jével lépett volna hivatalba, azonban mint emlékeztetés: dr. Tulassay Tivadar április 1-jén, mandátumának lejárta előtt három hónappal, lemondott rektori tisztségéről. A miniszter nem fogadta el a lemondást, azt közölte, hogy a törvény adta lehetőséggel élve május 31-éig igényt tart az egyetemi vezető munkájára. A június 1-jétől kezdődő szűk egy

hónap egyfajta átmeneti időszak, dr. Szél Ágoston hivatalos pozíciója a június 29-i ünnepélyes beiktatásáig megválasztott és megbízott rektor, ugyanakkor már teljes jogkörrel felhatalmazva látja el a rektori feladatokat az egyetem élén.

Dr. Szél Ágoston korábbi interjújában úgy fogalmazott, hogy klasszikus értelemben vett reneszánsz embernek tartja magát, aki büszke humanizmusára és emberszeretetére, vagyis értékrendjében központi szerepet játszik a hallgatók, a betegek és a munkatársak iránti alázat. Rektorrá választását követően természetesen nagyon sok döntést kell hoznia, de – nem feladva a célok szentségét – arra törekszik majd – jelentette ki, – hogy csökkentse a konfliktusokat és az érdeksérelmeket. A humanizmusnak sugározni kell egy vezető mentalitásából, akkor hiteles egy vezető, ha mindenki érzi rajta, hogy a közösség, a hallgatók és a betegek érdekében cselekszik – mondta.

DP

Értékeltek a rektori pályamunkákat

Összesen 75 rektori pályamunkát díjaztak idén. Az ünnepélyes díjátadón dr. Szél Ágoston rektor a kíváncsiság fontosságáról, dr. Timár József, az értékelő bizottság elnöke pedig a folyamatosan emelkedő színvonalról beszélt.

Dr. Szél Ágoston reményét fejezte ki, hogy a díjazott hallgatók a jövőben is öregbíteni fogják az egyetem hírnevét. Felhívta a figyelmet arra, hogy a kutatás egy olyan folyamat, amely soha véget nem ér, mert a kutató mindig kíváncsi marad. Ami feladatunk, hogy ébresszünk Önökben kíváncsiságot, nemcsak arra, amit a tankönyvekben olvasnak, hanem annál többre is – hangsúlyozta, hozzátéve: a rektori pályamunkákban ezt a kíváncsiságot szeretné érzékelni.

A rektor fontosnak tartotta kiemelni, hogy a Semmelweis Egyetem kutatóegyetem is egyben. Szavai szerint az itt oktatók attól válnak többé például a középiskolai tanároknál, hogy nem pusztán csak tudnak, hanem részt vettek a tudás megszerzésében is.

Dr. Timár József, a bíráló bizottság elnöke úgy véli: egyre jobb minőségű pályamunkákat készítenek a hallgatók, ami nehezíti az objektív döntést. Mint mondta, azt próbálják elérni, hogy a benyújtott pályamunkákból a legjobbak kapják a legmagasabb díjakat. Emlékeztetett arra, hogy a pályamunkáknál feltétel, hogy olyan minőségű kutatási anyagot kell tartalmaznia, ami megjelent vagy megjelenhet akár nemzetközi folyóiratban is.

Az idei évet azért is különlegesnek tartja, mert olyan karokról is jelentkeztek hallgatók, ahonnan a korábbi években nem szoktak. Példaként egyebek mellett az egészségtudományi kart említette. Beszámolt arról is: az idei évben az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika mellett a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika, a Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet, valamint a Kardiológiai Központ mentoráltjai közül többen is első, második vagy harmadik díjat kaptak.

A díjazottak listája elérhető az egyetem honlapján:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2012/05/10/2011-2012-es-tanevben-dijazott-rektori-palyamunkak/>

T-Sz.Sz.

Elbúcsúzott dr. Tulassay Tivadar, a Semmelweis Egyetem leköszönő rektora

Kilenc év után leköszönt tisztségéről dr. Tulassay Tivadar. Szeretettel és köszönettel nézek a barátaimra és a tanítványaimra, s a velem szembenállók eltérő véleményéből is sokat tanultam – fogalmazzott a rektor a búcsúünnepségen, majd Geiger György szavait idézte: „Kedves trombitások! Csak trombitálni, az kevés. Kedves emberek! Csak úgy leélni az életet, az kevés és majdnem, hogy fölösleges!”

Fotók: attekovacs.com

Felidézte: már kilenc évvel ezelőtt is hangoztatta és ehhez azóta tartja magát – akár konfliktusokat is vállalva –, hogy az egyetem szempontjai előrébb valók, mint a szűkebb csoportok és az egyének érdekei. Nem adtam fel az elveimet vélt hasznokért soha – jelentette ki.

Dr. Tulassay Tivadar az elmúlt kilenc évben elért eredményekkel kapcsolatban kiemelte: ezek nem kizárólag az ő, hanem a vele dolgozó csapat érdemei is. A legfontosabb eredmények közé sorolta, hogy állandó magas szinten stabilizálódott az egyetem hírneve és megbecsülése, elnyerte a kutatóegyetemi címet, illetve megerősödött az intézmény nemzetközi jelenléte is. Utóbbi kapcsán megjegyezte: több mint hatvan országból jönnek tanulni

hozzánk, ami majdnem annyi bevételt hoz az egyetemnek, mint amennyivel a magyar hallgatókat támogatja a magyar állam.

Ugyancsak fontos, hogy a tartós recesszió és a szűkülő források ellenére jelentős infrastrukturális beruházások történtek, valamint a múlt értékeinek feltárásával és épületek helyreállításával az egyetem kulturális missziót is felvállalt.

Az elmúlt évek egyik legnagyobb eredményének azt tartja, hogy egy elit egyetemen képesek voltak a legtehetségesebbek felkutatására, s a Kerpel-Fronius Tehetséggondozási Program keretén belül figyelemmel kísérik és alakítják jövőbeni pályafutásukat. A kiemelkedő tehetségűek jelentik a jövőt az egyetemnek és az országnak is – mondta a rektor.

Beszédében kitért arra: az egyetemi autonómiát tartja a legfőbb követendő elvnek, mert véleménye szerint csak ez fizetődik ki hosszú távon.

Dr. Tulassay Tivadar – ahogyan beszéde elején – zárásként is Pál apostol leveleiből idézett: *Non est volentis, neque currentis, sed miserentis Dei.* Ez Károli Gáspár fordításában így hangzik: Nem azé, aki akarja, s nem is azé, aki fut (utána), egyedül a könyörülő Istené.

A védőnőket ünnepelték a NET-ben

Ötödik alkalommal rendezték meg a Védőnők Napját, amelynek a Semmelweis Egyetem Nagyvárad téri Elméleti Tömbje adott helyet. Dr. **Szél Ágoston** rektor köszöntőjében hangsúlyozta: nagy megtiszteltetés az egyetem számára, hogy otthont adhat egy ilyen rendezvénynek, s számára személyesen is külön megtiszteltetés, hogy rektorságának egyik első hivatalos rendezvénye ez lehet.

A Semmelweis Egyetem sok szálon kötődik a védőnő-képzéshez, ezek közül kettőt emelt ki a rektor. Mint emlékeztetett, 2012 a prevenció éve az egyetemen, amelynek keretében egy, az egészségvédelem területén hiánypótlónak számító kezdeményezés indul. Emellett az egyetem egyik kara, az Egészségtudományi Kar, a 70-es, 80-as évek óta részt vesz a védőnő-képzésben, amelyre büszke lehet az intézmény – tette hozzá.

Az ünnepségen dr. **Szócska Miklós** egészségügyi államtitkár miniszteri elismeréseket és jubileumi díszokleveleket adott át. A la-

Fotó: attekovacs.com

kosság egészségének megőrzése érdekében végzett áldozatos munkájáért pedig öt védőnő az *Év Védőnője Díj* elismerésben részesült.

További részletek:

<http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/2012/06/14/a-vedonoket-unnepeltek-a-net-ben/>

Tudományos ülés dr. Szirmai Imre tiszteletére

Hetvenedik születésnapja alkalmából, és professor emeritusi felterjesztésére tudományos ülést tartottak dr. **Szirmai Imre** tiszteletére a Neurológiai Klinikán. Az ünnepeltet és a megjelenteket dr. **Tulassay Tivadar** korábbi rektor köszöntötte, aki visszaemlékezett arra, hogy 1993-ban együtt lettek az egyetemen tanszékvezetők dr. Szirmai Imrével. Legutóbbi személyes élménye pedig a professzor Semmelweis Szalonban való bemutatkozása volt. Hiszen dr. Szirmai Imre nemcsak az oktatásban, a klinikán képes alkotni, hanem ír és fest is, művészetét nemrég a Professzori Teán mutatta be.

A tudományos ülés első szekciójában régi barátok, ismerősök, kollégák tartottak előadásokat, amelyekben személyes vonatkozások is megjelentek. Dr. **Molnár Márk**: *Tudományos és klinikai munka Szirmai Imrével – Pécs, 1970-es évek* címmel tartott előadást. Dr. **Kopa János** az orvosi esküről és az orvosi magatartásról beszélt, dr. **Bodosi Mihály**: *Üzenet a Rét utcából* címmel, dr. **Gács Gyula** *Progresszív alexia agraphia nélkül – Szirmai: „Aki nem olvas, az ír”* címmel, dr. **Juhász Csaba** *A humán agy működésének kvantifikációja: a scalp EEG-től a molekuláris képalkotásig* címmel tartott előadást. A prezentálók között volt **Carl Hermann Lücking** Freiburgból, az egyetem díszdoktora, aki a neurofiziológia két alulbecsült úttörőjének életútját tekintette át. Ezt követően a tanítványok számoltak be röviden működési területük azon részéről, amellyel kapcsolatban az oktatást Szirmai professzortól kapták.

Fotó: D. Kiss Balázs

Dr. Szirmai Imre

Weszprémi István-emlékérmeket kapott Tulassay Tivadar

Weszprémi István-emlékérmeket vehetett át dr. **Tulassay Tivadar**, a SE korábbi rektora. Dr. **Schultheisz Emil**, a Weszprémi István Emlékérem Bizottság elnöke köszöntőjében úgy fogalmazott: a tudománytörténet a reneszánszát éli és ennek az egyik legkiválóbb művelője Tulassay Tivadar. Hozzátette: a Weszprémi-emlékérem odaítélése egyben a Magyar Orvostörténelmi Társaság öndicsérete is, hiszen olyan embert választottak, akitől sokat vártak, nagyon sokat kaptak és a továbbiakban is sokat várnak.

Dr. **Sótonyi Péter**, a Magyar Orvostörténelmi Társaság elnöke a díjátadón – ami egyben az MTA Orvostörténelmi Munkabizottság első tudományos rendezvénye is volt – kiemelte: Tulassay Tivadar az elmúlt években folyamatosan ápolta az orvostörténelmet. Példaként rendezvényeket, könyvek és ismeretterjesztő kiadványok megjelentetését említette.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógynövény Szakosztálya június 8-án *Augustin Béla emlékérmeket* adományozott dr. **Szöke Éva** egyetemi tanárnak, a Gyógyszertudományok Doktori Iskola vezetőjének tudományteremtő és azt magas fokon művelő, nemzetközileg elismert tevékenységéért.

Fotó: D. Kiss Balázs

Dr. Tulassay Tivadar – miután átvette az emlékérmeket – arról beszélt, hogy két gyökérből táplálkozik: a családból és a mesterekből, a történelem tisztelete pedig mindkettőben fontos. A múlt megőrzésével a fiataloknak, a jövőnek állítunk példát – hangsúlyozta.

Véleménye szerint ez azért is fontos, mert aki nem tudja, hogy honnan jött, annak nagyon nehéz eligazodnia az útvesztőkben. Mint mondta, komoly döntések kapcsán mindig végiggondolta, hogy a nagy elődök mit tettek, hogyan döntöttek nehéz helyzetekben.

Négy egyetemi kutatócsoport kapott akadémiai támogatást

Július 1-jétől tíz egyetemen összesen 21 kutatócsoport kezdheti meg működését, öt éven keresztül a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával, összesen 600 milliós költségvetéssel. A legtöbb támogatott kutatócsoport – szám szerint 4-4 – a Semmelweis Egyetemen és az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen kezdi el a munkát. Ebben a lapszámban a dr. Hunyady László és a dr. Tímár József vezette csoportokat mutatjuk be, a következőben pedig dr. Kellermayer Miklós és dr. Kéri György kutatócsoportját ismerhetik meg.

Dr. Hunyady László

A dr. Hunyady László vezetésével felálló tízfős MTA által támogatott kutatócsoport a következő öt évben hormonreceptorok egy csoportjának a működését vizsgálja. Kutatások célja olyan vegyületek azonosítása és vizsgálata, melyek a receptorok jelátviteli folyamatait szelektíven képesek szabályozni. Amikor egy receptort aktiválunk, akkor nem egy folyamat indul el, hanem párhuzamosan több is. Bennünket az érdekel, hogy terápiásan kihasználható-e, hogy ezeknek a párhuzamos folyamatoknak csak egy részét aktiváljuk, másik részét gátoljuk – mondta el a professzor. A kutatócsoportunk fő érdeklődési területe ennek az új farmakológiai iránynak a vizsgálata. E célból bioinformatikai módszerekkel elemzik és azonosítják azokat a folyamatokat, melyeket az adott receptor serkent vagy gátol. Ezt követően

feltérképezik, hogy a különböző szerek ezek közül melyiket aktiválják és melyiket gátolják. Ha sikerül olyan szereket azonosítani, amelyek a jelátviteli folyamatokat szelektíven szabályozzák, annak a terápiában a mellékhatások szempontjából komoly előnyei lehetnek.

Az ÁOK Élettani Intézetének igazgatója hangsúlyozta: kutatásuk közvetlen célja új jelenségek feltárása, vagyis alapkutatás, amit ha valóban új eredményeket hoz, akkor felfedező kutatásnak is neveznek. Véleménye szerint egy egyetemi környezetben több okból is nagyon nagy szükség van a felfedező kutatásokra. Egyrészt a kutatásban elért eredmények alapvetően fontosak egy egyetem nemzetközi elismertsége szempontjából. Az egyetemek nemzetközi rangsorainak kialakításakor nagyon nagy szerepe van a tudományos teljesítményeknek. Másrészt az új eredmények későbbi fejlesztések kiinduló pontját is jelenthetik. Lényeges elem az innováció-menedzsment is, a kutatóknak ilyen szemmel is figyelniük kell eredményeiket – emelte ki.

A professzor a felfedező kutatás kapcsán fontosnak tartja azt is, hogy ennek közvetlen kihatása van az oktatói állomány színvonalára. A kiváló fiatal kollégák idevonzásában kulcsszerepe van, hogy kutatási perspektívát tudjunk ajánlani nekik – hangsúlyozta.

Kitért arra is: a felfedező kutatásnak nagy szerepe van abban, hogy a fiatal kutatók itthon maradjanak vagy hazajöjjenek külföldről. Ez a célja a Magyar Tudományos Akadémia nagy sikerű Lendület programjának is. Mint egyetemi vezető, kiemelten fontos feladatnak tekintem, hogy segítsen megteremteni a tehetséges és sikeres fiatal kutatók hazai munkájának feltételeit – jegyezte meg dr. Hunyady László.

Daganat-progresszió Kutatócsoport néven alakult meg, s kezdi meg a munkát az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet,

Dr. Tímár József

valamint a II. Sz. Patológiai Intézet közös, MTA által támogatott kutatócsoportja. Dr. Tímár József, a kutatócsoport vezetője, a II. Sz. Patológiai Intézet igazgatója azt hangsúlyozta: a rákkutatás legizgalmasabb területét, a daganatok progressziójának vizsgálatát választották kutatási témának. „A rosszindulatú daganatok biológiai viselkedésének ez a fázisa a legkevésbé ismert folyamatokat jelzi, az áttétképzést, illetve a szervezet erőinek a felemésztését, ami gyakorlatilag a beteg halálához vezethet” – mondta dr. Tímár József.

Mint megjegyezte, a két intézet szerencsésen egészíti ki egymást, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet a hematológiai természetű daganatok (limfómák, leukémiák) kutatásával foglalkozik, míg a II. Sz. Patológiai Intézet a szolid daganatokra (például vese-, tüdő-, emlőrák, melanóma) fókuszál. A cél azonban egyenes: a betegség lefolyását jelző és a gyógyszerérzékenységet meghatározó genetikai sajátosságok tisztázása, valamint a terápiás lehetőségek kutatása. A kutatócsoport vezetője kiemelte: a program minden területén a hangsúly a korszerű molekuláris genetikai vizsgálatokon van.

Mindemellett a célok között szerepel egy olyan, a világon szinte egyedülálló, daganattípusonként 50-100 eset mintáját tartalmazó biobank létrehozása, amely segítségével többet lehet megtudni a rosszindulatú daganatok azon stádiumáról, amikor azok a beteg halálához vezetnek. A kutatócsoport vezetője azt reméli, öt év alatt eredményeket érnek el egy fontos, de kevésbé kutatott területen is, vagyis lépéseket tehetnek a mutáns KRAS onkogén célzó molekula kifejlesztése felé.

A közelmúltban kihirdetett, évi 30 milliós forintos, Magyar Tudományos Akadémiától kapott keret hat kutatói álláshely finanszírozására elegendő. Az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetből dr. **Krenács Tibor**, dr. **Paku Sándor** és dr. **Sebestyén Anna** vesz részt a kutatócsoport munkájában, míg a II. Sz. Patológiai Intézet részéről dr. **Lendvai Gábor**, dr. **Rásó Erzsébet** és dr. **Tőkés Annamária** (képünkön dr. Tímár Józseffel) került be a kutatócsoportba.

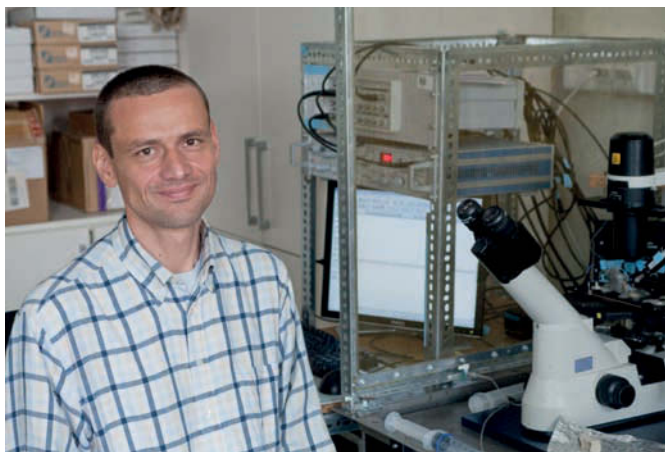
T-Sz.Sz.-DP

Mindkét interjú teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis-egyetem.hu/hirek/>

Három kutató nyert az egyetemről a Lendület Programban

Dr. Chinopoulos Christos, dr. Csanády László, és dr. Pós Zoltán is a nyertesek között van a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Lendület Fiatal Kutatói Programjában. Az MTA tájékoztatása szerint az idén 1 250 millió forint áll rendelkezésre a kimagasló teljesítményű fiatal kutatók elvándorlásának megállítása és a magyar tudományos kutatóhelyek versenyképességének növelését szolgáló Lendület-kutatócsoportok finanszírozására. A negyedik éve tartó program keretében július 1-jén 37 kutatócsoport kezdhet hozzá ígéretes kutatási tervei megvalósításához.

Csanády László kutatóorvos (SE Orvosi Biokémiai Intézet) egy speciális fehérje szerkezetét és működését tanulmányozza. Ennek a működészavarai okozzák a jelenleg még gyógyíthatatlan cisztikus fibrosis betegséget és a szekréciós hasmenések, például a kolera okozta kiszáradást. A Semmelweis Egyetem kutatója csoportjával a CFTR szerkezetének és működésének jobb megismerésével egyebek mellett a gyógyszerkutatást, illetve a szekréciós hasmenések hatékonyabb terápiáját kívánja elősegíteni. Ez a kivételes lehetőség kivételes felelősséget jelent: mindent meg fogunk tenni annak érdekében, hogy munkánk valóban értékes felfedezéseket eredményezzen – mondta a kutató.

Dr. Csanády László

Pós Zoltán biológus (SE Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet) az emberi immunrendszer egy jórészt ismeretlen részét, az egyes szervek védelmére specializálódott, úgynevezett szöveti rezidens T-sejteket vizsgálja a Semmelweis Egyetemen. A rezidens T-sejtek szabályozásának pontosabb megértésének köszönhetően, új, célzott, kevesebb mellékhatással járó immunterápiával könnyebben kezelhetővé válhatna például az 1-es típusú diabétesz a hasnyálmirigyben, illetve a vékony- és vastagbél gyulladós betegségei vagy a sclerosis multiplex. A program elsőként teszi kézzelfoghatóan elérhetővé azt a kutatási színvonalat és egzisztenciális környezetet, presztízt és megbecsülést, amely eddig egy tehetséges, fiatal magyar kutató gyors önállósodásához és sikeressé válásához a hazai környezetből hiányzott – vélekedett a Pós Zoltán.

Chinopoulos Christos (SE Orvosi Biokémiai Intézet) az emberi sejt erőművét, a mitokondriumot szeretné jobban megismerni a Lendület program keretében. A szakmai pályafutása jelentős részét Magyarországon töltő kutató eddigi legnagyobb lehetőségének nevezte az Akadémia támogatását. A Semmelweis Egyetemen létrehozandó csoportjával olyan új gyógyszercélpontok és terápiás megoldások megtalálásához szeretne közelebb jutni, ame-

Dr. Pósz Zoltán

lyek számos ma még nem gyógyítható betegségre kínálhatnának megoldást. Eddig sehol máshol nem kaptam akkora lendületet, mint most a Lendület programnak köszönhetően. Eltökélt szándékom, hogy a lehető legtöbbet hozzam ki a kapott lehetőségből – hangsúlyozta a kutató.

Dr. Chinopoulos Christos

Az idei nyertesek közül heten térnek vissza külföldről hazájukba, míg harmincan itthon folytatják kutatómunkájukat. A programra nemzetközileg elismert, kiemelkedő tudományos teljesítményt felmutató kutatók jelentkezettek. A kiváló kutatók három kategóriában pályázhattak: a Lendület I. az önálló kutatói pályát kezdők kategóriája; a Lendület II. a sikeres önálló kutatói pályát folytatók kategóriája; és idén először lehetőséget kaptak a már kiemelkedően sikeres vezetői kutatói pályát folytató, 40 és 55 év közötti tudósok (Lendület III.) is a programban való részvételre.

„Wir wollen schon jetzt Traditionen begründen“

*Geschafft – der erste Jahrgang am Asklepios Campus Hamburg nimmt im Juli seine Zeugnisse entgegen. Unter den 19 Studierenden sind auch **Astrid Kleinbongardt** (26) und **Stephanie Brooks** (24), die auf das Studium zufrieden zurück- und gespannt auf den Abschlussball vorausschauen. **Nicola Sauter-Wenzler** traf sie kurz vor den Prüfungen.*

Stephanie Brooks vom ersten Jahrgang am Asklepios Campus Hamburg

Frau Kleinbongardt, Frau Brooks – wie fühlen Sie sich im Moment?

AS: Ich bin aufgeregt! Aber das ist ja wohl normal!

SB: Ich bin vor allem gespannt, was kommt – sowohl in den Prüfungen als auch danach. Für mich heißt das jetzt: Ich kann unter Beweis stellen, welches Rüstzeug ich in den vergangenen Jahren gesammelt habe.

Was hat Sie nach Budapest und schließlich an den Asklepios Campus nach Hamburg geführt?

AS: Wir haben in Budapest erst kurz vor Ende des Vorklinikums erfahren, dass es in Hamburg die Möglichkeit gibt, das Studium auf Deutsch fortzusetzen. Parallel habe ich mich immer noch an staatlichen Unis beworben. Zum Schluss waren es meine Eltern, die mir geraten haben, die Chance der ersten Stunde und der kleinen Gruppe zu nutzen. Und die Gruppe war klein! Die Semesteröffnung haben wir zu siebt erlebt, dann erst kamen mit der Zeit die anderen zwölf.

SB: Da mein Vater Amerikaner ist, hat ihn weder der Gedanke an die Studiengebühren noch des Studiums im Ausland geschockt. Ich selbst hatte mich bereits auf unserer Abi-Fahrt nach Budapest in die Stadt verliebt und wollte dorthin. Aus lauter Begeisterung habe ich auch das 3. Studienjahr dort absolviert, bis ich einsehen musste, dass meine Ungarisch-Kenntnisse zwar für eine oberflächliche Anamnese, nicht aber für den sprachlichen Ausdruck meiner Empathie gegenüber den Patienten ausreicht. Und so bin ich sozusagen als Quereinsteiger nach Hamburg gekommen.

Wie bewerten Sie im Nachhinein diesen Schritt?

SB: Das Studium hier war toll, auch als Pionier-Jahrgang, der mit gestalten konnte. Sicherlich wird mit den Jahren alles noch professioneller und reibungsloser im Ablauf. Aber schon bei uns war auf beiden Seiten, also sowohl bei den Studierenden als auch bei den Dozenten – die Euphorie und die Neugierde aufeinander groß.

AK: Das schöne am Asklepios Campus Hamburg ist, dass sich jeder auf den anderen eingelassen hat und dass die Dozenten – die übrigens zum größten Teil hochmotiviert sind – uns mit der Zeit kannten.

Astrid Kleinbongardt vom ersten Jahrgang am Asklepios Campus Hamburg

SB: Ja, es ist wie ein Netzmitdoppeltem Boden: Bei fachlichen oder organisatorischen Schwierigkeiten zieht man sich nicht zurück, sondern geht die Probleme an. Außerdem bekommt man hier ein direktes Feedback über Schwächen, vor allem aber auch über Stärken, und kann so seine eigenen Schwerpunkte gut herausarbeiten.

Wie geht es bei Ihnen beiden weiter?

SB: Nach den Prüfungen erst einmal durchatmen, dann feiern, dann Urlaub machen. Danach bewerbe ich mich um eine Assistenten-

stelle in Hamburg im Bereich Innere, am liebsten mit dem Schwerpunkt Kardiologie.

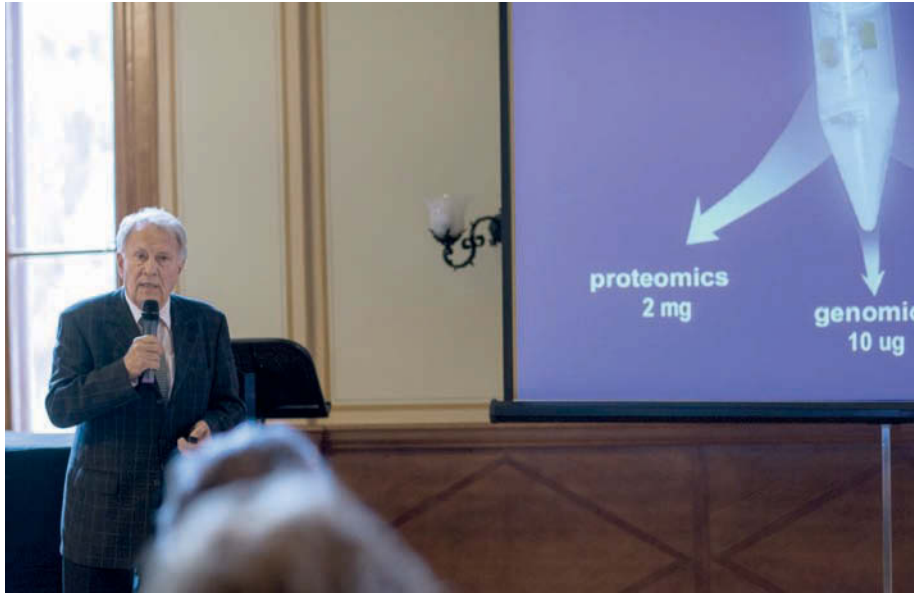
AK: In Hamburg würde ich auch gern bleiben. Aber vor den Bewerbungen feiern wir erst noch unseren Abschlussball im Hotel Atlantik, der auf tolle Resonanz gestoßen ist. Wir wollen damit schon als erster Abschlussjahrgang eine Tradition begründen, die hoffentlich in den nächsten Jahren Nachahmer finden wird.

Und wem gilt Ihr besonderer Dank?

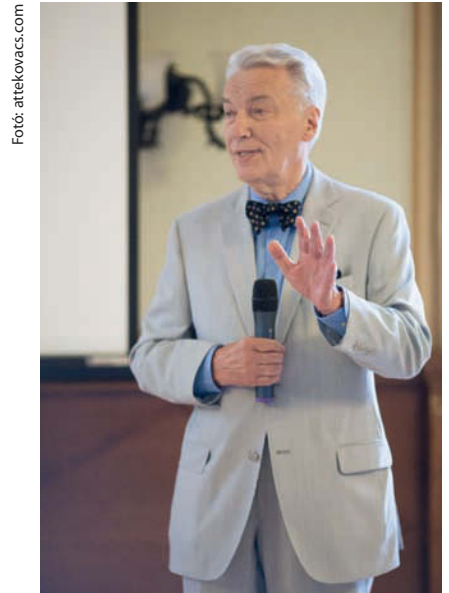
AK und SB: Dem gesamten Team am Asklepios Campus Hamburg! Alle sind spürbar mit Leib und Seele dabei – und wir waren wirklich dankbar für die Unterstützung, die wir erfahren durften.

Dr. Palkovits Miklós és dr. Csanády László a Kutatói Szalonban

Dr. Vizi E. Szilveszter (MTA rendes tagja, MTA KOKI) volt a házigazdája a mostani szemeszter utolsó Kutatói Szalonjának, amelynek két szereplőjét a „magyar tudomány két csillagaként” mutatta be köszöntőjében. Úgy fogalmazott: mindkettőjükre egy közös vonás jellemző, nevezetesen az, hogy nemzetközi hírnevet, tudományos teljesítményüket itthon érték el, és mindig hazajöttek.

Dr. Palkovits Miklós

Dr. Vizi E. Szilveszter

Meggyőződésem, hogy mindenkinek el kell menni, éveket kell eltölteni külföldön, hogy aztán hazaérkezve itthon legyen sikeres ember – tette hozzá dr. Vizi E. Szilveszter. Dr. **Palkovits Miklós** (MTA rendes tagja, SE Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet) olyan csillaga a magyar tudományos naprendszernek, amely körül 100 és 100 bolygó, vagyis 100 és 100 tanítvány kering; egy olyan csillag, amely iskolát teremtett – mutatta be az első előadót, hozzátéve, hogy dr. Palkovits Miklós évtizedekkel ezelőtti felfedezései is a mai napig befolyásolják a tudományos gondolkozást.

Neuroanatómia 2012: honnan hová? című előadásában dr. Palkovits Miklós a neuroanatómia fejlődésének történetét tekintette át. Mint mondta, a klasszikus neuroanatómia megítélése szerint **Golgival** kezdődött, azzal indult el, hogy látni lehetett egészében az idegsejteket, s ez a Golgi-impregnációnak (1873) köszönhető. Dr. Palkovits Miklós előadásában megemlékezett a neurotan megalapítójáról, a nagy változást hozó immunhisztokémiáról, vagyis az idegsejtek specifikus festéséről. Elmesélte, hogy mikor a hetvenes évek közepén **Szentágothai János** meglátta az első immunfestett képet *kiáltása a Törvényszéki Intézetig hallatszott, rögtön azt mondta, hogy ez fantasztikus, csodálatos.* A professzor emeritus előadásában a Szentágothai-iskola funkcionális neuroanatómiájától eljutott a szisztémás neuroanatómiáig, kitérve az fMRI jelentőségére, amely jeleinek értelmezése kizárólag a neuroanatómia pontos ismeretével és megértésével valósítható meg. Végezetül azonban a fejlődés lehetséges veszélyeit is felvilágosította. A legmodernebb agyi képalkotó vizsgálatoknál már azt is meg lehet majd mondani, hogy a beteg milyen érzelmekkel viszonyul ahhoz, aki a vizsgálatot végzi. Érzelmek, egyéniségünk elemei megjelenhetnek a kivetítőn.

A júniusi Kutató Szalon második előadóját, dr. **Csanády Lászlót**, úgy mutatta be a házigazda, mint a XXI. század modern tudósát,

aki az orvosegyetemmel párhuzamosan az ELTE fizika szakát is elvégezte, így gondolkodásmódjában megjelenik a biológiai orvostudományi gondolkodás éppúgy, mint a modern fizika. Emlékeztetett arra, hogy dr. Csanády László **Ádám Veronika** professzor asszony intézetében tanult diákkörösként, s az Egyesült Államokból a professzor asszony hívására tért haza.

Dr. Csanády László elmondta: munkacsoportja ioncsatornák szerkezetével és funkciójával foglalkozik, két csatornát vizsgálnak, a CFTR klorid csatornát és a TRPM2 kation csatornát. Mint megjegyezte, az ioncsatorna-kutatás területén izgalmas időszaknak számít a mostani, részben az ismert ioncsatorna-szerkezetek számában bekövetkező robbanásszerű növekedés miatt, részben pedig annak köszönhetően, hogy rendelkezésre áll egy nagy felbontású technika (patch clamp), amellyel a csatornák funkcióját lehet vizsgálni. Így gyakorlatilag egyetlen fehérje nyílását, záródását is nyomon lehet követni az időben.

Amikor először realizáltam, hogy egyetlen darab fehérjemolekulának a lélegzését követhetjük a szemünkkel nyomon, rögtön tisztában voltam azzal, hogy ez az, amivel foglalkozni szeretnék – emlékezett vissza.

Előadásában a CFTR csatornával kapcsolatos kutatásokról beszélt részletesebben. A CFTR nevű fehérje működészavarainak szerepe van a cisztikus fibrózis nevű örökletes, és ma még gyógyíthatatlan betegségben, valamint a szekréciós hasmenésekben is. Tehát mind a CFTR stimulálása, mind a gátlása orvosi jelentőséggel bírhat – mutatott rá, hozzátéve, hogy kutatócsoportjuk arra kíváncsi, hogyan épül fel és működik ez a csatorna normális körülmények között. Mindemellett szólt egy aktuális és még nem publikált kutatási területükről is, amely a pórus konformáció változásaira irányul.

Kerpel Tehetségnap: előadások hét témában

A Wekerle Sándor Alapkezelő pályázati kiírásának megfelelő tanulmányi tervet nyújtottak be, vagy egyéb tanulmányi célú támogatásban részesültek azok a diákok, akiknek előadásait a Kerpel Tehetségnapon, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán hallgathatták meg az érdeklődők.

Fotó: D. Kiss Balázs

Az öt éve működő programot dr. **Kellermayer Miklós**, a Semmelweis Egyetem tudományos rektorhelyettese az egyetem egyik zászlóshajójaként jellemezte, és megnyitó beszédében különleges élménynek nevezte, hogy mentorként is jelen lehet az eseményen. Visszaemlékezett arra is, amikor először felvételiztetett a tehetség gondozó programba belépő hallgatókat. Nem szokványos felvételi vizsga volt, olyan témákról lehetett beszélgetni, amelyek ritkán kerülnek elő a mindennapokban. Olyan tehetségek, mélységek, lelkületek tárultak fel, amilyennel ritkán találkozunk az ember – fogalmazott.

Dr. Kellermayer Miklós a bibliai talentum történetre is utalt. Nem az a lényeg, hogy ki-k mennyi talentumot hoz magával, hanem az, hogy ezt milyen képességgel, milyen intenzitással tudja sokszorozni. Az előadók, és a program résztvevői arról tesznek tanúbizonyságot, hogy ezt nagy intenzitással művelik – ki-k a saját területén. Dr. **Szabó Attila** a Kerpel-Fronius Tehetség gondozó Program titkára kiemelte: a program csak támogatásokkal tud működni,

melyek általában pályázatok formájában elérhetőek. Nagy öröm, hogy elindult a Nemzeti Tehetség Program, mert ennek kapcsán az elmúlt 12 hónapban folyamatosan lehetőségünk volt arra, hogy konkrétan a tehetségek számára pályázzunk – hangsúlyozta.

A tehetségnap előadói

Gara Edit (ÁOK VI., Témavezető: dr. **Földes Gábor**) *Humán embriionális őssejt-eredetű endothel-sejtek: terápiás angiogenesis kardiovaszkuláris betegségekben*

Kovács Hajnal Anna (ÁOK V., Témavezetők: dr. **Péterfi Zsolt** és dr. **Geiszt Miklós**) *Egy új szívspecifikus fehérje jellemzése*

Dr. **Kristóf Katalin** rezidens (Témavezetők: dr. **Bajtay Zsuzsanna** és dr. **Madách Krisztina**) *A molekuláris mimikri szerepének vizsgálata a sepszisben*

Kovács Attila (ÁOK VI., Témavezetők: dr. **Apor Astrid**, dr. **Nagy Andrea**) *A bal kamrai remodeling, a diasztolés funkció és a torziós mechanika összefüggésének vizsgálata fiziológiás és patológiai bal kamra hipertrofia esetén*

Kolonics Ferenc (ÁOK V., Témavezető: dr. **Tímár Csaba**) *Csapatunk harcban állnak – immunsejtjeink viselkedése a túlélővel szemben*

Marton Orsolya (TSK PhD, Témavezető: dr. **Radák Zsolt**) *Edzésre bekövetkező mitokondriális biogenezis edzésre érzékeny és edzésre kevésbé érzékeny patkányoknál*

Horváth N. Orsolya (ÁOK V., Témavezetők: dr. **Kopp Mária**, **Tóth Mónika Ditta**) *Öngyilkossági kísérletek elemzése a módszer, az ok és az alapbetegségek függvényében*

SSZs

Kerpel hírek

- A Kerpel-Fronius Tehetség gondozó Programban nagyjából száz hallgató vesz részt az egyetem öt karáról, közülük ketten külföldiek. Idén tavasszal húszan kerültek be a programba.
- Június végén pályázati forrásból – tanulmányi terv alapján – egyszeri támogatást kap több hallgató.
- Tavaly a korábbi Heidelberg-Freiburg Ösztöndíjak odaítélését megváltozott névvel (Jellinek Harry Ösztöndíj) a Szenátus a Kerpel Tehetség gondozó Tanács hatáskörébe utalta.
- Idén is lesz Partneriskolai Tehetségnap novemberben, 19 középiskola több mint 200 diákja részvételével.
- Tavaly év végén megújult a Kerpel-Fronius Ödön Tehetség gondozó Program honlapja. <http://kerpel.sote.hu/>

Megjelentek a Nemzeti Kiválóság Program első ösztöndíj felhívásai

Nemzetközi színvonalú támogatást biztosító ösztöndíj rendszer épül ki a *Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése országos program* keretében.

A Jedlik Ányos Doktorjelölt Ösztöndíj magyar állampolgárságú doktorjelölteknek nyújt 12 havi támogatást, akik aktív kutató tevékenységet végeznek bármely magyarországi felsőoktatási, akadémiai vagy nonprofit kutatóhelyen és a projekt végéig benyújtják disszertációjukat.

A Magyary Zoltán Posztdoktori Ösztöndíj 45 év alatti magyar állampolgárságú oktató-kutatókat támogat 16 hónapon keresztül, akik 8 éven belül szereztek tudományos fokozatukat és aktívan vesznek részt valamely magyarországi kutatási, fejlesztési projektben.

A pályázatokkal kapcsolatos további információk a www.wekerle.gov.hu oldalon érhetők el.

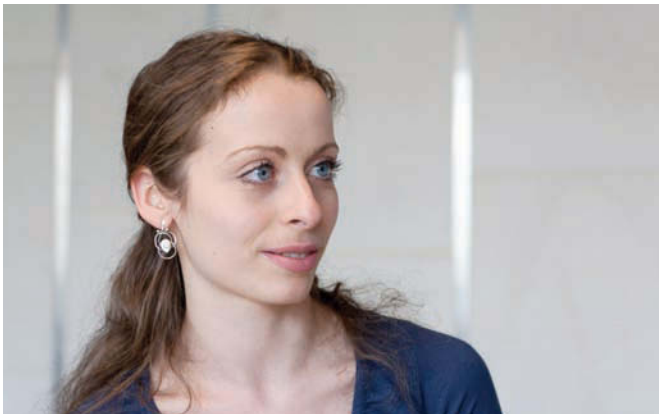
From Japan to Italy – Exceptionally talented international students

Semmelweis University is a truly international community, embracing students from 64 nations from over five continents, with foreign students accounting for nearly a quarter of the total student population. Now we introduce two of the most talented international students.

Matilde Sassani, a 2nd year medical student, grew up in the Italian cities of Rome, Perugia and Milan. Not your typical medical student, Matilde is also a professional ballet dancer. She studied at La Scala Theatre Ballet School in Milan and the English National Ballet School in London, and has also danced with the Zurich Ballet Company. It was also her passion for ballet which brought her to Hungary, first starting her life here as a dancer with the Hungarian National Ballet Company.

The daughter of a nuclear physicist and a neuropsychiatrist, Matilde had long known she wanted to pursue the scientific line in addition to the performing arts. It was, in part, an admiration for her mother's ability to help others, which inspired Matilde to enter the medical field. She chose to pursue her studies at Semmelweis University partly for practical reasons, as she was already living in Budapest at the time. However, it was the University's international renown, practice-oriented teaching and multicultural environment which ultimately decided her choice.

Although she continues to pursue dancing as a hobby, Matilde has put her career in ballet on hold in order to be able to fully concentrate on her medical studies. *University is full time work, it's not possible to do both. From the second year, my schedule became very busy and classes overlapped with ballet practice, so I had to make a choice*, she explained. The decision to drop ballet in order to focus on academics has certainly not been made in vain, as Matilde is one of just two international students to be enrolled in the prestigious Ödön Kerpel-Fronius Talent Support Programme for ex-

Matilde Sassani

ceptional students. As part of the programme, Matilde has been assigned a personal mentor who will guide her in academic and life decisions.

After four years in Hungary, Matilde feels at home. *I have a Hungarian boyfriend and lots of friends*, she said, adding that her favourite place in Budapest is still the Opera House, because of all the good memories of the time spent there as a ballet dancer. Japan-born medical student

Leesa Pakinson first heard about Semmelweis University in a newspaper article during her final year of high school. She initial-

Leesa Pakinson

ly pursued her studies in environmental sciences but, once she realised her true calling was medicine, Leesa applied to Semmelweis.

She left Japan shortly after the massive 2011 earthquake. *I was at home when it happened*, she recollected. *We usually have a lot of earthquakes, so at first I just thought, 'Oh, another earthquake. But, by the third shake, I realized this was much more powerful than anything I've experienced in my life*, she said, adding that, luckily, her area wasn't badly affected. She watched the event unfold on television. *All channels switched to the news, so while it was still shaking, I was seeing images of the tsunami destroying everything*, she recalled.

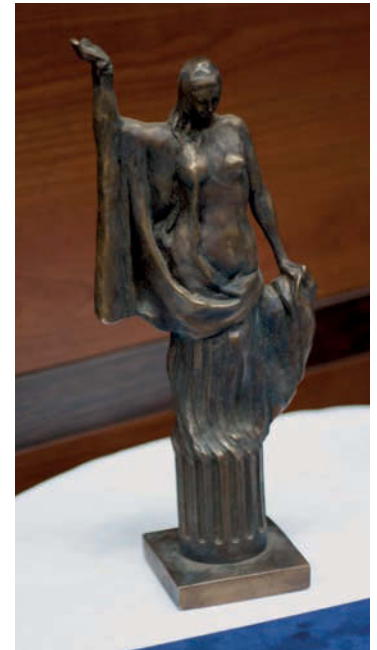
Just finishing up her first year, Leesa is very satisfied with her experience so far. *It's amazing, because we get a lot of practice even in the first year; we get to actually dissect, not just observe, and because we see lots of bodies and individual organs, we get first-hand experience of all the structures*. Coming from Japan, this is something she can appreciate: *There is a shortage of bodies in Japan, so many doctors don't get enough practice*, she said. Interested in both clinical and research work, Leesa hopes to do both. Her current areas of interest are paediatrics and immunology, though she feels she still has a lot to explore. Although not involved in the Ödön-Kerpel Talent Support Programme, Leesa is an exemplary part of Semmelweis University.

Aside from Japan, Leesa has also spent time in the U.S.; yet, it is in Hungary where she feels almost the most at home. *It's really weird, because it's the first time I've come here*, she said. *Hungary is a nice balance of Japan and the U.S.; I don't miss too much of either, because enough of both is incorporated here*. Leesa has met lots of people in Hungary, perhaps because so many come to her assistance when they see her trying to open a door in her wheelchair. *I've been in a wheelchair for around four years now*, she says. *I feel very independent here; it's very easy to get around Budapest. I can only do what I'm doing now because of all the kindness and support of those around me, which I sincerely appreciate*, she said, adding that it's important to never give up: *I don't want to be confined to a wheelchair for the rest of my life, I'm very hopeful about improving*.

Dobozi Pálma-Gönczi Gina

Öt éve adták át a SE Fogorvostudományi Kar Oktatási Centrumot

A SE Fogorvostudományi Kar Oktatási Centrum átadásának ötödik évfordulóját ünnepelték május 24-én. Dr. **Fejérdy Pál**, a kar dékánja megnyitó beszédében a megatottság mellett arról is beszélt, hogy az elmúlt öt évben megismerték és belakták az épületet, alakítottak az eredeti terveken és új tanszékeket is létrehozottak.

Fotók: D. Kiss Balázs

Dr. **Szél Ágoston**, megválasztott rektor felidézte, hogy húsz-harminc évvel ezelőtt az Oktatási Centrum helyén még a Pátriai Nyomda állt, amire szerinte sokan már nem is emlékeznek. Az egyetem méltó ékszere a nyomda helyére került új épület – hangsúlyozta. Reményét fejezte ki, hogy a jövőben több ehhez hasonló születésnapot is lehet ünnepelni majd, mert rengeteg beruházási terv van a következő időszakra.

Az ünnepségen az Oktatási Centrum igazgatója, a klinikaigazgatók és a tanszékvezetők idézték fel az elmúlt öt évet és mutatták be tevékenységüket.

Dr. Fejérdy Pál **Párkányi Raab Péter** Hügeia szobrával köszönte meg dr. **Gerle János** igazgatónak és **Gál Péter** informatikus, igazgatóhelyettesnek az elmúlt öt év munkáját. Az ünnepség végén a dékán felvágta és szétosztotta a születésnapi tortát.

T-Sz.Sz.

Jogtudatos betegekért és ellátókért

*Ahol emberek dolgoznak, ott előfordul hiba, amiket meg lehet és meg is kell előzni, ehhez az egyik leghatékonyabb eszköz a megtörtént esetek elemzése és a tanulságok tudatosítása. Ebben tud segítséget adni a betegjogi képviselő és ahhoz, hogy a felfedezett konfliktust lehetőleg házon belül tudják kezelni, és ne kerüljön intézményen kívüli jogorvoslati fórumokhoz – mondja **Simon Zsuzsa**, a Semmelweis Egyetem pesti klinikáin dolgozó betegjogi képviselő, akinek negyvenkét évvel ezelőtti első munkahelye is itt volt, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán, mint ápoló.*

Halász Péter neurológus professzor keze alatt is dolgozott multiplex fogyatékos csecsemők gondozójaként, az ő javaslatára folytatta tanulmányait ezen a vonalon. A Pszichiátriai Klinika munkatársaként végezte el a gyógypedagógiai főiskolát, majd az egyetemet. Húsz évig dolgozott a kiváló közösségű klinikán, s részt vett 1984-ben a **Tringer László** professzor szervezésével indult Nap utcai közösségi ellátó hely kialakításában és kísérleti működtetésében. Innen a Józsefvárosi Családsegítő Központ vezetői funkciójába került tíz évre, ahol pszichiátriai betegek gondnoksági ügyeivel is foglalkozott, képzéseket is szervezve gondnokok részére, megelőzendő a főleg anyagi visszaéléseket a gondnokoltak pénzének kezelésében. Nagy eredménynek tartja Simon Zsuzsa, hogy az általuk akkor fontosnak tartott elemek bekerültek a gondnokságot szabályzó törvénybe, így alkalmazásuk kötelező érvényű lett.

Az 1997-ben az Amerikából hazaköltöző **Sándor Judit** a Szószóló Alapítvánnyal a Közép-európai Egyetemen elindította a betegjogi modellkísérletet, aminek keretében egyéves képzést szerveztek a szakterületen már dolgozóknak. A nemzetközi példák alapján e program keretében építették ki Magyarországon a betegjogi képviseleti rendszert, és képeztek hozzá szakembereket. Alapítványi támogatással Zsuzsa Európa több országában és Amerikában is megnézte e tevé-

kenység működését, akkor már mint szociális szakértő. 1997-től a munkahelye újra az egyetem, ahol először több pesti kórház mellett néhány klinikán betegjogi képviselő lett, ma pedig az egyetem összes pesti klinikáján ő dolgozik ebben a funkcióban. Simon Zsuzsa 2006-ban megkapta a Betegjogi Közalapítvány által alapított *Jogvédelemért-díj* kitüntetését.

A hozzá forduló betegek nagyobb részének problémáját – elmondása szerint, sikerül saját hatáskörben megoldania, a fennmaradó kisebb részt pedig a panaszos által megnevezett személy vagy a bepanaszolt intézmény vezetőjének felkeresésével tudja rendezni. Eljárásáról minden esetben feljegyzést készít, a panaszost írásban értesíti az ügy menetéről és az eredményről. Arról is értesítenie kell a beteget, ha panaszával intézményen kívüli jogorvoslati fó-

Fotók: attkovacs.com

rumhoz fordulhat, ám ennek lefolytatásához sem segítséget, sem tanácsot nem adhat a hozzá fordulónak. Az ellátórendszer és a benne dolgozó személyek túlterheltségéből eredeztethető a panaszok nagy része, ami hazánkban jelenleg rendszer szintű gond. Nem így a szép szó, a betegre való odafigyelés, amit sok esetben az elvégzett munka keltette jó érzésért is megtehetnének.

Mint mondja a tapasztalt betegjogi képviselő, a megtörtént hibákat nem célszerű szőnyeg alá söpörni, avagy eltitkolni, annál is inkább, mert ma már a betegek korosztálytól függetlenül bejelentés nélkül készítenek hang és képfelvételeket az ellátó intézményekben velük történt eseményekről, amit aztán igazuk bizonyítására kívánnak felhasználni. A Munka Törvénykönyve július 1-jével hatályos módosítása utat nyit az orvosok kötelező felelősség biztosítása útján az intézményi felelősség helyett az ellátó személy, vagyis a dolgozó személyes felelősségének megállapításához – hangsúlyozza Simon Zsuzsa.

A betegjogi képviseleti rendszer működésének fejlődése töretlennek mondható addig, amíg 2010 decemberében megszűnt a 2004-től **Csehák Judit** vezetésével a feladatot ellátó Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány, átadva e területek működtetését a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalnak. A betegjoggal kapcsolatos feladatok ellátását – tervek szerint – a működését hamarosan megkezdő Betegjogi és Dokumentációs Központ végzi majd. Addig is jövő év végéig egy közös TÁMOP projekt keretében dolgoznak együtt mindhárom terület szakemberei a jogtudatosság fejlesztésén, aminek a terén van még mit tenni. Az egyetemen működő betegjogi képviselők elérhetőségét a honlapon a Betegellátás menüpontban találják:

www.semmelweis-egyetem.hu/betegellatas/betegjogikepviselok/

Tolnai Kata

Felújították az I. Sz. Belgyógyászati Klinika Hematológiai Osztályát

Nem először adunk hírt arról, hogy magánszemélyek és alapítványok támogatásának segítségével újul meg az egyetem valamely egysége. Nincs egy éve, hogy a Magyar Fejlesztési Bank támogatási szerződést írt alá az I. Sz. Belgyógyászati Klinika, dr. Demeter Judit által vezetett hematológiai osztályához kapcsolódva működő Onko-Hematológiai Betegekért Alapítvánnyal 9,8 millió forint összegű támogatásról. Az összeget kiegészítve az alapítvány az osztályon 11 millió forint értékű felújítást és bővítést végeztetett.

Fotók: attekovacs.com

A lopások megelőzésére a folyosókon kamerákat helyeztek el. A hematológiai osztály központi részének felújítása beleillik az I. Sz. Belgyógyászati Klinika folyamatos megújítására irányuló törekvések sorozatába.

Ennek eredményeképpen több minden megújult: egyrészt tágas, bútorozott, óriás monitorral és tárgyaló asztallal felszerelt orvosi szobát kaptak a munkatársak, másrészt felújították az orvosi szobához közvetlenül csatlakozó nővérszobát is, benne az osztályos gyógyszerárólóval, segítve ezzel az orvos-nővér kommunikációt. Az eddig nem használt folyosói térben recepciós pultot alakítottak ki, megkönnyítve a kúraszerű ellátást végző nővérek dolgát a betegek eligazításában. Ugyancsak régen hiányzott a teakonyha, ami végre kiszolgálja az osztály dolgozóit. Az ágytálmos korábbi helyére két igen kulturált mellékhelyiséget alakítottak ki: egyet zuhanyzóval a dolgozóknak, egy másikat pedig a látogatóknak.

Az átalakítás annak a felújítási folyamatnak a része, amelynek keretében 2010 nyarán megtörtént a klinika százéves tantoméneke korhű felújítása. Korunk legmodernebb oktatási audiovizuális eszközei találtak meg helyüket az eredeti környezetben.

Azt a felújítást a Charles Simonyi Művészeti és Tudományos Alapítvány nagy összegű adománya tette lehetővé, az Amerikai Magyar Koalíció, az Onko-Hematológiai Betegekért Alapítvány és a Semmelweis Egyetem közreműködésével.

Dr. Demeter Judit

Dr. Demeter Judit az osztály mostani felújítása egyik nagy eredményének tartja, hogy kulturált és korszerű körülmények között tudnak az orvosi szobában a nővérekkel együtt megbeszélést, értekezletet, továbbképzést tartani. Ez nemcsak a dolgozók közérzetére hat pozitívan, hanem a szakmai munka hatékonyságát is érezhetően javítja – tette hozzá.

A jelenleg 12 fekvőbeteg ágygal működő hematológia osztályon ellátott esetek száma akkora, mintha 18 ágyon dolgoznának, köszönhetően annak, hogy szükség esetén belgyógyászati ágyra is fektetnek az ország egész területéről fogadott hematológiai betegeket. Kúraszerű ellátást szolgáló helyiségükben az ambuláns és a kúraszerű immun- és kemoterápiás kezeléseket végzik. Ehhez a helyiség-együtteshez csatlakozva, de elkülönített légtérben vesznek csontvelőmintát az erre rászoruló betegektől.

Tavaly 559 fekvőbeteg mellett 259 kúraszerű ellátást végeztek. Idén az első 4 hónapban ez a szám 239 fekvőbeteg mellett a kúrán 110 beteg ellátását jelentette. Az elmúlt évek tapasztalata alapján az ellátott betegek száma folyamatosan növekszik.

Dr. Nagy Zsolt osztályvezető adjunktus, az alapítvány titkára különösen figyelemreméltónak tartja, hogy a megújult osztály, és légkör nyomán mind több belgyógyász, illetve belgyógyász-jelölt

kollégának is megtetszett a hematológus pálya. Ez annál is inkább fontos, – hangsúlyozta Demeter Judit – mivel a hematológusok számának növelését célzó sokéves erőfeszítéseik ellenére az ak-

tív szakorvosok létszáma országosan is csökken. Az egyetem hematológiai szakmai grémiumának elnöki tisztét is betöltő Demeter Judit ezt többek közt annak tulajdonítja, hogy a hematológia az egyik legmunkaigényesebb, teljes embert igénybe vevő orvosi szakma.

A nemrég befejeződött felújítás hasznélvezői a nővérek is, akik megújult nővérszobával, szociális helyiségekkel és recepciós pulttal bővült munkahelyet nyertek. **Pordán Anikó** főnővér úgy látja: a munkatársakkal közösen megtervezett átalakítás eredményeképpen lényegesen javultak a munkakörülményeik. A főnővér a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán szerezte meg diplomás ápolói végzettségét, ennek keretében ösztöndíjjal az USA-ban illetve Finnországban is tanult. Mint mondta, itthon fiatal főnővérnek számít, a főnővéri és az osztályos munka számára kihívás, a jól érzi magát a csapatban. Demeter Judit és munkatársai remélik, hogy a Semmelweis Egyetem I. Sz. Belgyógyászati Klinikáján kialakult jó munkalétkör továbbra is segíti az osztály munkáját és ezáltal betegek gyógyítását és bíznak benne, hogy az alapítványuk további támogatásával a gyógyítás tárgyi feltételei is tovább javulnak.

T-Sz.Sz.

Jól képzettek az egyetem szakdolgozói

A klinikavezető főnővérek által megküldött adatok alapján, 2011-ben csaknem 1700 szakdolgozó teljesített szolgálatot a Semmelweis Egyetem fekvőbeteg osztályain, míg a járóbeteg-osztályokon 440-en dolgoztak. A szakdolgozói összlétszámhoz viszonyítva az egyetemi, főiskolai és emelt szintű szakképesítésűek aránya 74,89 százalékos, a közép és alacsony szintű szakképesítésűek aránya pedig 22,51 százalékos.

Kormos Ágnes, ápolási igazgató a 2011-es adatokkal kapcsolatban elmondta: bár a szakdolgozók száma sajnos folyamatosan csökken, az egyetem elmondhatja magáról, hogy jól képzett ápolókkal dolgozik. Az igazgatóság a képzési igény felmérése alapján, a prioritások figyelembe vételével, folyamatosan iskolázza be a kollégákat, ezzel biztosítva a betegellátás biztonságát és színvonalát. 2010 óta 141 dolgozó vesz részt szakképzéseken, és szerzi meg folyamatosan emelt szintű szakképesítését, idén 53 szakdolgozó kaphat bizonyítványt.

A szakképzések mellett az Ápolásvezetési és Szakdolgozói Oktatási Igazgatóság szerző továbbképzéseket is szervez, amelyeken az egyetem dolgozói szintén térítésmentesen vehetnek részt. Január elsejétől megváltozott a szakdolgozók továbbképzési rendszere, emelkedett a ciklusonként kötelezően megszerzendő kreditpontok száma – emelte ki Kormos Ágnes. Az új továbbképzési rendszerben a kötelező szakmacsoport-

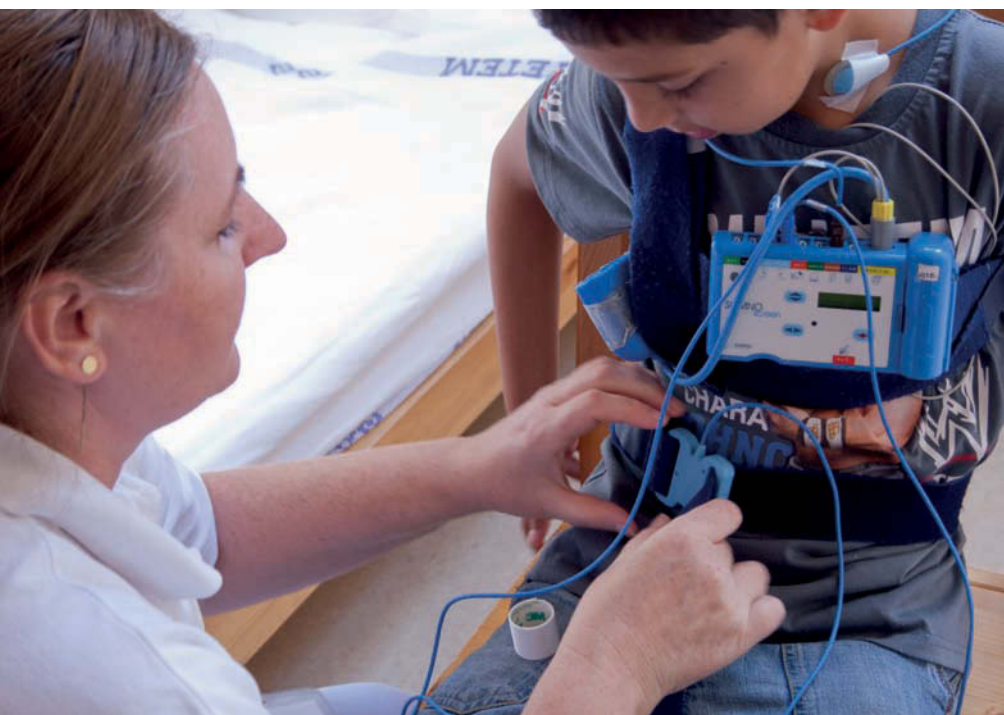
os továbbképzések szervezése az igazgatóság új feladata lesz, de emellett, természetesen – az előző évekhez hasonlóan – a szabadon választott továbbképzések keretében, szakmai konferenciáinkat is szervez, melynek köszönhetően egy továbbképzési ciklus alatt valamennyi szakdolgozó elegendő kreditponthoz juthat. A hosszú évekre visszatekintető hagyomány szerint a decemberi Szülésznő- Védőnő- Gyermekegőző Konferencia mellett, minden év tavaszán, az Ápolói Konferenciák keretében különböző témában szervez az igazgatóság továbbképzést. 2011-ben 668 szakdolgozó vett részt az Ápolási Igazgatóság szervezésében továbbképzésen, de más egészségügyi intézményekből, akár több száz kilométer távolságból is érkeztek résztvevők.

A tanfolyamok, képzések mellett 2010-ben az Ápolásvezetési és Szakdolgozói Oktatási Igazgatóság elkezdte az egységes ápolási protokollok, munkautasítások kidolgozását is, amelyek a szakdolgozók munkáját segítik. Ezen kívül elkészült tizenegy egységes, az alapfeladatokat tartalmazó munkaköri leírás, melyet minden klinikavezető főnővér a klinika saját, speciális feladataival bővíthet. Kormos Ágnes közölte: tervezik az ápolási dokumentáció egységesítését, valamint egy beteglefedettség vizsgálat lefolytatását az egyetemen, melyhez a felmérés kérdőívét már korábban kidolgozták.

SzSz

Rosszul tanulnak a rossz alvók – egyedülálló kutatás az egyetemen

*A tizenkét éves **Lilla** egyetlen helyzetben, négykézláb, lógó fejjel tudott valamennyire aludni – aminek az lett a következménye, hogy napközben lekoppant a feje az iskolapadra, vagy akár beszélgetés közben is elaludt, gyakorlatilag nem tudott közösségbe járni. A Semmelweis Egyetem gyermek-alvási diagnosztikai és alvásterápiás laboratóriumában végzett vizsgálat kiderítette: a kislány minden éjjel súlyos oxigénhiányos állapotba került a légyszájpad gyengesége miatt. Miután ezt rendeztük, alvászavara megszűnt, élete rendeződött – meséli dr. **Szabó Attila**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika docense.*

Ez természetesen egy felismert, súlyos eset, de egy általunk végzett vizsgálat kimutatta, hogy a gyerekek harmadának van valamilyen alvászavara.

Több, mint ötezer gyermek és fiatal töltötte ki az alvással, alvászavarokkal kapcsolatos tényezőkről, rizikófaktorokról szóló kérdőívet, több mint kétezren válaszoltak az összes kérdésre. A kutatás az alvással kapcsolatos panaszok, tünetek gyakoriságát, és az életmód, életvitel ebben játszott szerepét vizsgálta. Erről nemzetközi szinten is kevés adat áll rendelkezésre, Magyarországon pedig még egyáltalán nem történt hasonló vizsgálat.

A gyerekek átlagosan 9-10, a fiatalok 7-10 órát alszanak. Megfigyelhető, hogy az ideálisnál mindkét korcsoport kevesebbet alszik a hét nagy részében, és – bár az alvásdeficit mértéke a fiataloknál nagyobb – már a nyolc éves gyermekek sem alszanak napi tíz és fél órát – pedig életkoruknak ez felel meg. Szintén problémát jelent – emeli ki a kutatás témavezetője –, hogy a hét közben összeszedett alváshiányt a kisebbek csaknem negyede, a fiatalok több, mint fele hétvégi, nappali alvással próbálja pótolni.

Az elalvás előtti internetezés, televíziózás alváshigiénés szempontból bizonyítottan kedvezőtlen, a villódzó fény elalvási zavart, gyakori mikroébredéseket okoz, feltöredezi az alvásmintázatot. A felmérésből látszik, hogy minél idősebbek a gyerekek, annál többen néznek tévét, interneteznek esténként, és – míg a nyolc évesek negyven százaléka olvas (vagy felolvasást hallgat) elalvás

előtt, a 16-18 évesek alig több mint tíz százaléka vesz könyvet a kezébe.

Dr. Szabó Attila az alvás minőségét befolyásoló szerek közül a dohányzást, az alkoholt és a koffeint emeli ki. A gyerekek nem szépítik a valóságot, megdöbbentő, hogy a kisebbek 87 százaléka, a fiatalok 93 százaléka fogyaszt saját bevallása szerint koffeintartalmú italt rendszeresen, minden nap. Még megdöbbentőbb talán, hogy a kisebbek 15 százaléka, míg a nagyobbak 35 százaléka ezt néhány órával elalvás előtt teszi – mondja a kutatásvezető. Míg a kisebbek többségében kólát isznak, a 14-18 éves korosztály emellett kávézik, és energiáitalt fogyaszt.

A kutatásból kiderült, hogy a 14-16 évesek negyede, a 16-18 évesek több mint harminc százaléka rendszeresen napi öt szálnál több cigarettát szív, ami egyértelműen összefügg a fiatalok alvászavarával, befolyásolja az alvás alatti légzést amellet, hogy hosszú távú változásokkal jár az érrendszerben és a légutakban.

Négyből három fiatal szokott alkoholt fogyasztani, ez a szám szintén megdöbbentő – jegyzi meg dr. Szabó Attila. A definíció

szert alkoholistának tartjuk, aki napi rendszerességgel iszik szeszest italt. Ebből a kutatásból kiderült, hogy minden tizenötödik 16-18 éves fiatal ebbe a csoportba tartozik, pedig azt hinnénk, a fiatalok csak ritkán, vagy a bulikon isznak alkoholt. Tévhit, hogy lefekvés előtt egy kis alkohol segíti az alvást, pontosan ellentétesen hat, szétzilálja az alvásfázisokat, rontja a minőségét.

Az alvászavaros gyermek nehezen ébreszthető, fáradékony, rendszeresen elálmosodik otthon, vagy az iskolában, nem tud koncentrálni, gyakran hiperaktivitásra utaló tüneteket mutat. Hoszszútávon az alvászavar éhségérzetet okozhat, így a táplálkozás zavarához, elhízáshoz vezet. Önrontó ördögi kör alakul ki, hiszen – főként túlsúly esetén – légzéskimaradások jöhetnek létre éjszaka, ami a szimpatikus idegrendszer túlműködését okozza, és már fiatal felnőttkorban olyan elváltozásokhoz vezethet, mint a magas vérnyomás, és a szív-érrendszeri megbetegedések.

Amikor az alvással összefüggő panaszok alapján a kutatók felállítottak egy tünetpontszámot, és azt összehasonlították többek között a tanulmányi eredményekkel, kiderült: egyértelmű az összefüggés az alvászavar súlyossága, és a gyengébb iskolai teljesítmény között. A Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika által vizsgált fiatalok körében a káros szenvedélyek gyakorisága jelentősen nagyobb, mint külföldi kortársaiké. Ezek az alvászavarok okai és következményei is lehetnek, ezért az alváshigiénia rendezése fontos prevencióes eszköz.

Új intenzív részleg szívátültetésre váró és szívtranszplantáción átesett betegeknek

A végstádiumú szívelégtelen betegek és a szívátültetésen már átesett betegek kezelésére alkalmas 8 ágyas Szívelégtelenségi és Szívtranszplantációs Intenzív Részleg nyílt a Semmelweis Egyetem Városmajori Klinikai Központjában.

A Semmelweis Egyetem kiemelt feladatként kezeli a szívtranszplantációs program sikerét, és folyamatosan biztosítja a legmagasabb szintű betegellátáshoz szükséges eszközöket és feltételeket. A több mint százmillió forint értékű felújítással újonnan kialakított, világszínvonalú szakmaspecifikus intenzív osztály jött létre.

Az elmúlt évek során országos szintű kezdeményezés indult a szívelégtelen betegek szervezett ellátására. A járóbeteg ellátás keretében megkezdődött az országos szívelégtelenség ambulancia hálózat kiépítése. Emellett a súlyos szívelégtelenség kórházi ellátása is jelentős fejlődésnek indult. A szívelégtelen betegek kezelése egy hosszú távú program, melynek végén a szívátültetés áll. Magyarországon egy felnőtt szívtranszplantációs centrum működik, 2012-ben eddig 9 szívátültetést végeztek a Semmelweis Egyetem Városmajori Klinikai Központjában.

A fokozatosan romló állapotú szívelégtelen betegek egyetlen terápiás lehetősége a szívátültetés. Amíg egy súlyos állapotú beteg új szívet kaphat, a vérkeringés fenntartására gyógyszeres kezelésre van szükség. Ha a betegek állapota ennek ellenére nem javul, külső keringés-támogató eszközös kezelésre kerülhet sor. A szív munkáját ilyenkor kisméretű pumpák segítik, csökkentve a terhelést. A keringés-támogató eszközök alkalmazásával időt lehet nyerni, hogy a beteg stabil állapotban kerülhessen a szívátültetésre. Egy súlyos állapotú beteg felkészítése a szívtranszplantációra jelenti a legnagyobb kihívást a betegek és az orvosok számára is. Az új Szívelégtelenségi és Szívtranszplantációs Intenzív Részleg nekik, valamint a szívátültetésen átesett betegeknek jelent mérföldkövet.

Dr. **Merkely Béla**, a Kardiológiai Központ igazgatója beszédében a társszakmák példaértékű együttműködésére helyezte a hangsúlyt. Nagyon nagy szükség volt arra, hogy egy olyan intenzív részleget hozzunk létre, amelyben a beteg az 'elromlott' szívtől zökkenőmentesen eljuthat a sikeresen átültetett új szívig. Itt a legkorszerűbb gyógyszeres, eszközös, műszives terápiákkal, valamint a transzplantáció komplex kezelésével kell számolnunk – hangsúlyozta. A magyar szívtranszplantációs program eredményessége megfelel a nemzetközi eredményességi mutatóknak. Az elmúlt húsz év során 217 beteg esett át szívátültetésen és az újszives betegek többsége még ma is jó életminőségben él. A transzplantációs program sikerét mutatja, hogy a civil szervezetek is támogatják. A Szív a Szívért Alapítvány az új Szívelégtelenségi és Szívtranszplantációs Intenzív Részleg megnyitása alkalmával egy jelképes ajándékkal köszönte meg az orvosok és ápolószemélyzet munkáját.

SzZs

Konferencia a szív-érrendszeri betegek diagnosztikájáról, ápolásáról

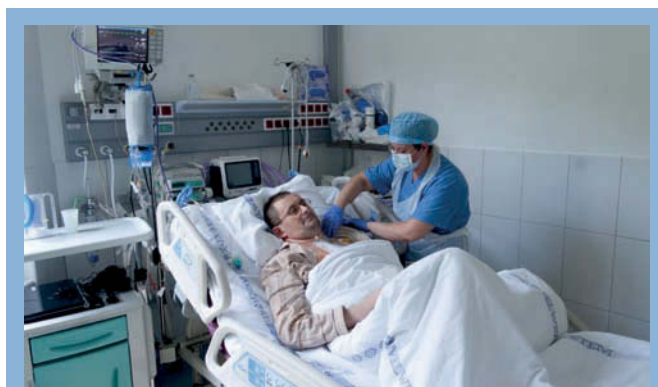
Szív – érrendszeri betegek diagnosztikája és ápolása címmel rendezték meg a Semmelweis Egyetem ápolási továbbképző előadássorozat XVII. konferenciáját. A már hagyománynak számító konferenciánkat azzal a céllal hívták életre, hogy az egészségügyi szakdolgozóknak egy témakört körüljárva nyújtsanak új ismereteket, tudást, biztosítva ezzel a színvonalas betegellátást.

Dr. **Karádi István**, a SE ÁOK dékánja felhívta a figyelmet arra, hogy a halálokok több mint ötven százaléka még mindig szív- és érrendszeri betegségek körébe tartozik. A fejlődés, amelyet az elmúlt tíz évben megélhettünk, arra biztat minket, hogy még további teendőket végezzünk el, és azokat a rizikó tényezőket, amelyek a civilizált társadalomban ehhez a betegséghez vezetnek, minél inkább kiküszöböljük – tette hozzá.

A szív és érrendszeri megbetegedések megelőzéséről tartott előadásában a dékán a rizikófaktorok jelentőségét és kiküszöbölését helyezte a középpontba, külön hangsúlyozva: a civilizált társadalom koleszterinszintje messze meghaladja a természeti népekben észlelhető szinteket, és ez jelentősen hozzájárul a fejlett országokban észlelhető szív- és érrendszeri betegségek nagyarányú prevalenciájához. Mint mondta, a szérum koleszterin és az atherogén lipidek szintjét csak részben lehet életmódbeli korrekciókkal mérsékelni, de az elmúlt két évtizedben korszerű gyógyszerek, illetve azok kombinációi álltak rendelkezésükre, amelyek szakszerű alkalmazása jelentősen csökkenti az atherosclerotikus betegségek morbiditását és mortalitási statisztikáit. Mindemellett kiemelt fontosságú a prevenció, mely a betegek felvilágosításával kezdődik, hiszen az életmódváltás sikere a nagy rizikójú betegek hozzáállásán múlik. Ezen a területen nagyon sok teendő vár az

egészségügyi szakdolgozókra, illetve az alapellátásban dolgozóakra – vélekedett dr. Karádi István.

SzZs

Új szívet és új vesét is kapott május közepén az a 35 éves, súlyos szív- és veseelégtelenség miatt kezelt fiatal ember, akinek az Eurotransplant szervezeten keresztül ajánlottak fel szerveket. Olyan különleges eset, hogy egy beteg szív- és veseátültetésen is átessen, hazánkban hetedik alkalommal fordult elő. A fiatal ember hét hónapig élt műszívvvel, melynek beültetésére a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézetben került sor, veseműködését rendszeres művesekezeléssel pótolták. Az új szervek szállítása problémamentes volt, beültetésük komplikációmentesen megtörtént a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Központjában.

Korea várja az egyetemi polgárokat

Egy éve adtunk hírt arról, hogy megszületett a Semmelweis Egyetem és a koreai Gangneung-Wonju National University közötti megállapodás. A cseregyakorlati programra az egyetem minden területéről lehet jelentkezni a SE Arc-, Állcsont és Szájsebészeti Klinikáján.

Dr. Szabó György (balról az első) a konferencia résztvevőivel

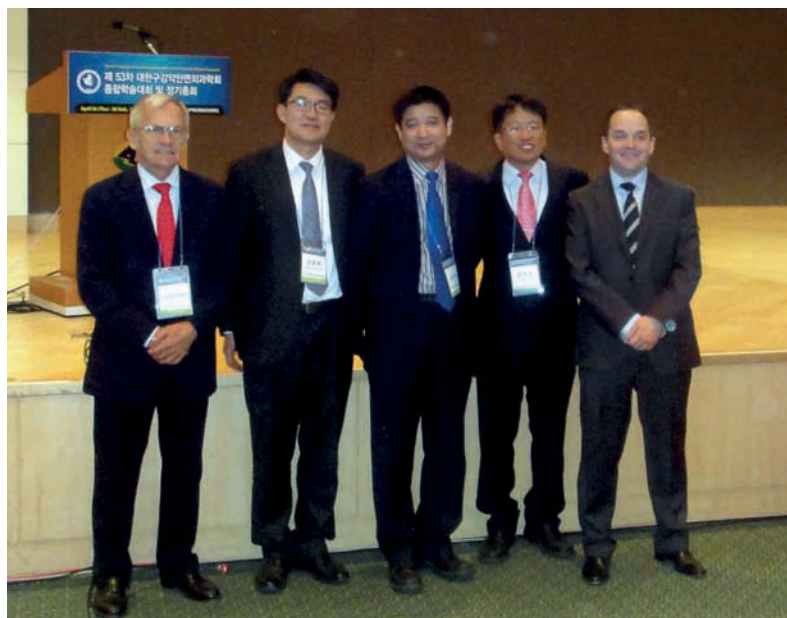
Dr. **Szabó György**, a klinika emeritus professzora nemrég érkezett haza Dél-Koreából, a *Korean Association of Oral and Maxillofacial Surgeons* 53. Kongresszusáról, melyet a Gangneung-Wonju National University rendezett. Meghívói a kongresszus rendezőbizottságának elnökei: **Soeng-Gon Kim** és **Young-Wook Park** professzorok voltak. Mindketten jártak már tavaly Magyarországon a két egyetem közötti együttműködési szerződés megkötése alkalmából, míg egyetemünk képviselőjében egy év alatt kizárólag Szabó professzor, az egyezmény szellemi atyja látogatott el a távol-keleti országba, pedig az ottaniak szeretettel várják a magyar kollégákat.

A Semmelweis Egyetem vezetősége és a koreai delegáció az elmúlt év elején írta alá a magyar-koreai cseregyezményt rö-

zító dokumentumot. A memorandum kutatási és oktatási együttműködés céljából jött létre. A közös-jövős tervek tartalmazzák a nemzetközi konferenciák korszponzorálását, akadémikus oktatók cseréjét kutatási terület alapján, tudásanyagok megosztását és cseréjét, közös kutatásokat, sebészeti- és implant – technológiai szemináriumokat megegyezés szerint. A szerződés a csere-program finanszírozási kérdéseiről nem rendelkezett, de a megállapodás értelmében az idelátogató koreai orvosokat és hallgatókat az egyetem lehetőségeihez mérten támogatja.

Dél-Korea ötven millió lakosú ország, s mivel csak Szöulban 18 millióan élnek, gondoskodniuk kell a népesség megfelelő egészségügyi ellátásáról. Részükről ezt hivatott elősegíteni a tudományos és szakmai együttműködés, míg a magyar szakembereknek igen tanulságos a távol-keleti tapasztalatszerzés. A tudományos együttműködésben közös témák – jelenleg – a csontpótlók alkalmazása az implantológia arc-állcsonti defektusok pótlására. A Gangneung Egyetem Szöultól 250 kilométerre fekszik, csak míg a főváros a koreai félsziget nyugati oldalán, addig az egyetemi város a keleti részén helyezkedik el.

A kongresszus igen érdekes volt – meséli a professzor. – Egy 1200 méter magasan lévő téli üdülőhelyen rendezték. A hozzávetőleg 600 résztvevő között nagy japán, kínai és mongol küldöttség volt jelen. Az Egyesült Államokból és Ausztráliából voltak még külföldiek, míg Európát csak ketten képviseltük. A kongresszus két napján kellett előadnom, egy-egy előadásra (Educational lecture és Special lecture) kértek fel. Egy amerikai és egy ausztrál kollégát érte még ez a megtisztelő felkérés. Az arc-állcsont sebészet területén a koreaiak utolérték Nyugat-Európát, sőt sok tekintetben meg is előzték azt: 50 millió lakosuknak kiváló ellátást biztosító centrumaik vannak. A koreai háború befejezése után (az 1950-es évektől) ez a szakma is gyors fejlődést mutatott, amit az 53. kongresszus is igazolt – mondja Szabó György professzor. – Különösen nagy előrehaladás tapasztalható ebben a régióban (a kínaiakkal és japánokkal versenyezve) a mikrosebészetre alapozott szövetátültetések területén. Itt olyan sikeres műtéti betegszámokkal dicsekedhetnek, melyeket mi csak nagyon hosszú idő alatt érhetünk el. Mindez azt bizonyítja, hogy az együttműködésnek mi csak hasonlélvezői lehetünk és mindent meg kell tenni, hogy ez folytatódhasson! A **Fejérdy Pál** dékánal való egyeztetés értelmében a Fogorvosi Kar hamarosan pályázatot hirdet 1-2 fiatal oktató, esetleg végzős hallgató számára. A pályázatban pontosan megadják az utazás célját, költségeinek lehetséges elosztását, az utazás idejét, stb., – természetesen a koreai féllel történő előzetes egyeztetés után. Az egyetemről kiutazókat várják és maradéktalanul vendégül látják Koreában – mondta el dr. Szabó György

Két hét Japánban

A SE Fogorvostudományi Kara és az Osakai Fogorvostudományi Egyetem között létrejött kapcsolat keretében, március végén FOK-os hallgatók utaztak Japánba. Hazaérkezésük után beszámolót készítettek tapasztalataikból az újság számára.

Az első két napon az elméleti tömbben vezettek körbe bennünket. Mindenhol kedves üdvözlőtáblák vártak minket, és az első reggel az egyetem elnöke, prof. **Takayoshi Kawazoe** fogadott minket. Megismerkedtünk az orálpatólógia, biokémia, biológia és élettan tanszékekkel és amellett, hogy kötetlenül beszélgettünk az intézetek vezetőivel – akik nagyon közvetlen és barátságos emberek, betekintést nyerhettünk az egyes laborokban folyó kutatómunkákba. Mivel az Osakai Egyetem kizárólag fogorvostudományi egyetem, minden tanszéken csak ezzel a szakterülettel kapcsolatos kutatásokat végeznek. Az eszközparkjuk nagyon fejlett, a tudományos munkákhoz különféle mikroszkópok és vizsgáló berendezések sora áll a kutatók rendelkezésére, melyek egy újlennyomat felismerő biztonsági rendszerrel védettek.

A harmadik napon a klinikai tömbben jártunk, ahol minden osztályt megnéztünk. A betegellátás a hatalmas 13 emeletes egyetemi kórházban zajlik, melynek minden emeletén más részleg található. Hosszabb időt a szájsebészetben töltöttünk, és itt is tanúi lehettünk a japánok precizitásának. Minden betegnek külön könyvet vezetnek, melyben kinyomatott képek illusztrálják a beavatkozások előtti és utáni állapotot, és a műtétekről is részletes dokumentációt vezetnek.

A negyedik nap délelőtt elvittek minket egy magánrendelőbe, ahol a ma fellelhető legmodernebb fogászati eszközök segítségével látják el a pácienseket. A rendelő vezetőjével elbeszélgettünk a japán és a magyar fogászati viszonyokról és jót mosolyogtunk azon, hogy az implantátumnak mindkét országban olyan magas az ára, hogy ott is szokás azt mondani valakire: *egy autó van a szájában*. A délutánt gyárlátogatással töltöttük, a világ egyik legnagyobb fogorvosi eszközöket gyártó cégénél, a Morita-nál. A bejáratnál magyar zászló lengett, messziről jelezve, hogy már várnak minket, mi pedig mélyen meghatódtunk az irántunk tanúsított tisztelettől. A gyárban tett látogatásunk nemcsak azért volt különleges, mert láthattuk, hogyan készülnek a nap, mint nap használt eszközeink, hanem azért is, mert megnéztünk egy kiállítást, ahol kipróbálhattunk egy lábbal hajtható fogászati fúrót 1871-ből.

Kióto utcáin, két japán diáklánnyal

Az ötödik, és egyben egyetemi programsorozatunk záró napján délelőtt a Fogpótlástani Klinika vendégei voltunk, ahol előadásokat hallgattunk a Japánban használt fogpótlásokról, és kipróbál-

Kawazoe professzorral, az egyetem vezetőjével

hattuk a YAG lasert a kavitálásalkításban. Részvételünket délután a cserediák program sikeres lezárásaként, ünnepélyes keretek között gyönyörű, bársonyba kötött oklevéllel ismerte el prof. **Kimishinge Shimizutani**, a külföldi kapcsolatokért felelős igazgató. Kora este találkoztunk az egyetem rektorával, prof. **Kenji Kakudo**-val, aki egy vacsora keretében mesélte el, hogyan is jött létre a Semmelweis Egyetem és az Osakai Egyetem között az a cserekapcsolat, melynek mi is részesei lehettünk.

Osakai Egyetem - Klinikai étterem dísztermében

Programunknak a természetesen nem csak szakmai része volt, hanem terveztünk egy kis kikapcsolódást is, hét napot kirándultunk Japánban.

Felejthetetlen élmény volt, és nehéz szavakkal leírni, hogy milyen csodálatos ország is Japán, és, hogy milyen kedvesek, figyelmesek és vendégszeretőek a japánok. Különös hálával gondolunk **Junichi Fujita** professzorra, akinek gondoskodása nagyon sokat jelentett nekünk. Mindketten nagyon szép élményekkel gazdagodtunk, melyek egész életünkben velünk maradnak. Szeretnénk megköszönni mindenkinek, különösen karunk vezetőinek, hogy ezt lehetőséget megteremtették és lehetővé tették számunkra a kiutazást.

Suskó Ivett, Dúl Zoltán

Színes tudományos ülés az orvostörténetről és határterületeiről

Az orvostörténet és határterületeinek első ünnepén a hazai tudományos világ képviselőinek előadásai hangzottak el a SE Népegészségtani Intézet Orvostörténeti Munkacsoportja, a Kaleidoscope Művelődés-Tudomány-és Orvostörténeti Folyóirat Szerkesztősége, a Magyar Tudományos Akadémia Orvostörténeti Munkabizottsága, a Magyar Tudományos Akadémia Élettudomány-történeti Munkabizottság és a Magyar Orvostörténeti Társaság közös rendezésében szervezett tudományos ülésen.

Fotó: D. Kis Balázs

Dr. Forrai Judit

Az eseményt dr. **Forrai Judit** egyetemi tanár, az SE ÁOK Népegészségtani Intézet Orvostörténeti Tanszéki Csoport vezetője nyitotta meg. Köszöntőjében emlékeztetett a tényre, hogy ez a rendezvény kezdete egy újfajta színes tudományos együttműködésnek az orvostörténet és határterületeinek kutatásában, mely hagyományt kíván teremteni.

Dr. **Györy Hedvig** egyiptológus az ókori példák segítségével a mai gyógyászatban is fontos lehetőségekre hívja fel a figyelmet. A kutató az orvosságok receptekben olvasható rendeltetései alapján rendszerezte az óegyiptomi gyógyászat alapanyagait. Az ókori receptekben található alapanyagok modern műszerei és laboratóriumi vizsgálatával beigazodott várható hatásuk, azok tényleges hatóanyagot tartalmaztak, ami gyógyí-

tó hatásukat is megmagyarázza, hatékonyságuk jól kimutatható a kémiai anyagok alapján.

Híres írók és kórképek címmel dr. **Felszeghi Sára** egyetemi docens azt a kérdést feszegette, hogy a betegség lehet-e: ihletforrás, politikai eszköz, egy mű feltárhatja-e a betegséget, lehet-e kórkép, és a *kórkép* leplet ránthathat-e a *kor képéről*. A jellemzően kialakuló betegségek a mindenkori társadalomról adnak tükröt, hiszen sok irodalmi mű tárgyilagos pontossággal számol be szerzője tüneteiről. **Szabó Lőrinc** családi anamnézise életmódjával kombinálva előrevetíti szervezete jövőjét. Szívrohamainak és sokizületi kórtípusainak örök emléket állítanak versei. **Németh László** maga is orvos, **Haynal Imre**, **Korányi Sándor**, **Szentágothai János** kezelik, miközben írásait át meg átszövi betegségének képe.

Dr. **Varga Benedek**, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár főigazgatója előadásában arról beszélt, hogy az ilyen jellegű múzeumok befogadó közege alapján kicsi lenne, de a betegség-egészség problematika érthetővé, kívánatosá teszi a látottakat a nagyközönség számára is. A budapesti intézmény az ezredfordulóra Európa legnagyobb múzeumává vált, 2010-ben az Év Múzeuma címet kapta.

Urbán Beatrice

Stroke: jelentős különbség két budapesti kerület között

Nem csak országonként, de egy városon belül is évtizednyi különbség lehet a stroke halálozási rátájában – derül ki a Semmelweis Egyetem Neurológiai Klinika és a Szent János Kórház Neurológiai Osztályának kutatásából. A szív- és érrendszeri, valamint a daganatos megbetegedések után a stroke világszerte a harmadik leggyakoribb halálok.

Magyarországon minden tizedik percben kórházba szállítanak valakit, és félóránként meghal egy ember agyi vérkeringési zavar miatt. A szomszédos Ausztriában ez a szám mindössze harmada a hazánkban előforduló eseteknek. Érdekes a párhuzam az egy főre jutó GDP-vel – emelte ki dr. **Bereczki Dániel**, a klinika igazgatója: Magyarországon ez a szám szintén harmada az ausztriaiaknak. Az eddigi adatok is arra utaltak, hogy alacsonyabb jövedelmi viszonyok mellett fiatalabb korban jelentkezik a stroke, de a kutatóegyetemi pályázatnak köszönhetően a Semmelweis Egyetemen egy úgynevezett mikroregionális összehasonlítás is készült. Budapest legszegényebb, és második leggazdagabb kerülete mindössze néhány kilométerre található egymástól, az utóbbiban az egy főre jutó havi nettó jövedelem azonban csaknem kétszerese az előbbinek.

A felmérésbe lakhely szerint kerültek a 2007-ben agyér-katasztrófát szenvedett betegek, a szokásos kardiovaszkuláris rizikófaktorok mellett a szociális helyzet és a családi körülményeket is vizsgálták a kutatók. A stroke betegek a VIII. kerületben átlagosan 6 évvel fiatalabbak, mint a XII. kerületben. A férfiak között a halállal végződő eseteknél a különbség még jelentősebb.

A felmérésből az is kiderült – mutatott rá dr. Bereczki Dániel, hogy az életszínvonal mellett a kockázati tényezők is eltérnek, jelentős különbség volt például a magasvérnyomás-betegség, valamint, az alkoholfogyasztók arányában is.

Fotó: attekovacs.com

Dr. Bereczki Dániel

Évzáró az egyetemi óvodában

Tizenhét kisgyermek ballagott el idén a Semmelweis Egyetem Napköziotthonos Óvodájából. Az intézmény teljes kihasználtsággal működik, hatvan gyermek jár a három óvodai csoportba. Az Elnök utcában működő óvoda új kiscsoportjába több mint húszan jelentkeztek, valamennyien egyetemi dolgozók gyermekei.

Daróci Marika óvodavezető az ovisok létszámával kapcsolatban elmondta: bár túljelentkezés van, az egyetemi szülők gyermekeit mindenképpen igyekeznek felvenni. Az idei évben egy huszonegy fős kis-középső, egy huszonnégy fős kis-középső-nagy és egy tizenhét fős középső-nagy csoport működött az oviban. Az eddigi vegyes csoportok helyett a tervek szerint jövőre az újonnan érkező legkisebbek tiszta kiscsoportba járnak majd, a legnagyobbaknak tiszta nagycsoportot terveznek, a középsősök és a már ide járó kicsiknek kis-középső csoportot alakítanak ki. Az újonnan érkező kicsik első szülői értekezletét július közepére tervezi az óvoda.

Német hallgatók pályakövetése

A Semmelweis Egyetem diplomás pályakövetési tevékenysége 2010 óta működik és a tavalyi volt az első olyan év, amikor a külföldi hallgatókat és végzettket is igyekeztünk minél szélesebb körben felmérni. Jelenleg folyik az idei felmérés, az 1, 3, illetve 5 éve végzett öregdiákok körében, amelyet kiegészít az aktív hallgatók motivációs felmérése. Ezek a vizsgálatok már jól bevált gyakorlat szerint működnek a Semmelweis Egyetemen, ebben az évben azonban egy új komponenst emeltünk be a pályakövetési tevékenységek körébe, ez pedig az egyetem korábbi német hallgatóinak pályakövetéses felmérése.

A német hallgatók azért foglalnak el különleges helyet ebben a vizsgálatban, mivel jó részük úgy hagyja el az egyetemet, hogy nem szerez diplomát, bevett gyakorlat körükben, hogy az első négy félév után más egyetemeken (Ausztriában és Németországban) folytatják a tanulmányaikat. Tehát így egy, a korábbiaktól eltérő megközelítéssel érdemes őket megkeresni, mert ők bár öregdiáknak számítanak az egyetemen, de mégsem a szó klasszikus értelmében, ugyanis az egyetemről nem a munkaerőpiacra kerültek ki.

Ennek szellemében online kérdőíves felméréssel kerestük meg azokat a hallgatókat, akik az elmúlt néhány évben a Semmelweis Egyetem német nyelvű képzéseiben vettek részt.

A vizsgálatban 140 fő válaszolt a kérdéseinkre, de ez még nem végleges eredmény, a felmérés még nyitott, előfordulhat néhány újabb válasz. Alapvetően elmondható, hogy a hallgatók nagyon elégedettek és pozitívan gondolnak vissza a Semmelweis Egyetemen eltöltött időszakra (5-ös skálán 4,41 az átlag). A diplomás pályakövetéses vizsgálatok egyik alapvető témája az egyetemi tevékenységgel kapcsolatos elégedettség mérése. A felmérés eredményeiből látszik, hogy a diákok alapvetően elégedettek a Semmelweis Egyetemen folyó oktató munkával, ezek közül kiemelkedik az elméleti képzés színvonalának értékelése. Nagyon fontos információ az egyetem számára, hogy összehasonlítva azokkal a diákokkal, akikkel a későbbiekben együtt tanultak, hogyan vélekednek az itt megszerzett tudásról. Tehát az abszolút értékelés mellett arra is megkértük a válaszadókat, hogy hasonlítsák össze tudásukat a csoporttársaikkal, kollégáikkal. A válaszok alapján megállapítható, hogy az egyetemen megszerzett felkészültséget, tudást és az ismeretek alkalmazhatóságát jobbnak értékelték, mint a csoporttársaikkal, kollégáikkal összehasonlítva, ez látható a diagramon. Mindenképpen nagyon büszkék lehetünk arra, hogy a válaszadó német hallgatók több, mint 97 százaléka ajánlaná másoknak is a Semmelweis Egyetem képzését.

A bemutatott eredményekből jól látszik, hogy a Semmelweis Egyetemen folyó oktató munka nemcsak megállja a helyét nemzetközi szinten, hanem komoly elismeréssel is bír, amelyre méltán lehetünk büszkék.

Girasek Edmond

Az Semmelweis Egyetemen megvalósuló *Hallgatói és Intézményi Szolgáltatásfejlesztés a Semmelweis Egyetemen* projekt a TÁMOP-4.1.1/A-10/2/KMR-2010-0006. pályázat támogatásával jött létre, az Educatio Nonprofit Kft. szakmai együttműködésével.

TÁMOP-4.1.1/A-10/2/KMR-2010-0006

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

PÁLYÁZATI HÍRLEVÉLBŐL

Nemzetközi Visegrádi Alap – STANDARD pályázat – 2012

A támogatás a következő területeken igényelhető: kulturális együttműködés, tudományos cserék és kutatások, oktatás, diákcsera, határokon átnyúló együttműködés, turizmusra fordítható támogatás. A támogatást 6001 eurótól lehet kérvényezni. A standard pályázatokra szánt éves költségvetés évi 2,2 millió euró.

Beadási határidő: 2012. szeptember 15.

Bővebb információ:

http://visegradfund.org/grants/standard_grants/

Nemzetközi Visegrádi Alap – kisösszegű támogatások pályázat (Visegrad fund)

A támogatásra a következő kategóriákban lehet pályázni: kulturális együttműködés, tudományos konferenciák és kutatások, oktatás, diákcsera, határokon átnyúló együttműködés, turizmusra fordítható támogatás. Az igényelhető támogatás összege nem haladhatja meg a projekt összköltségének 70 százalékát, vagy a hatezer eurót. A támogatásra szánt éves költségvetés 600 ezer euró.

Beadási határidő: 2012. szeptember 1., 2012. december 1.

Bővebb információ:

http://visegradfund.org/grants/small_grants

További információ: dr. Pörzse Gábor, igazgató
Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft.
innov@palyazat-sote.hu
1094 Budapest, Ferenc tér 15. Tel.: 459-1500/53820
www.palyazat-sote.hu

Kétszázadszor a kispadon dr. Szilágyi György csapatorvos

Kétszázadik alkalommal ült a magyar válogatott kispadján dr. **Szilágyi György** a június negyedikéi, írek elleni mérkőzésen. Dr. Szilágyi György a Semmelweis Egyetem Igazságügyi és Biztosítás-Orvostani Intézet munkatársa, a Foglalkozás-Egészségügyi Szolgálat igazgatója 1989-ben került az A-válogatotthoz. Azóta 13 kapitánnyal dolgozott együtt, így **Glázer Róberttel**, **Jenei Imrével**, **Mészöly Kálmánnal**, **Puskás Ferencsel**, **Csank Jánossal**, ismét **Bicskei Bertalannal**, **Gellei Imrével**, **Bozsik Péterrel**, **Várhidi Péterrel**, s most **Egervári Sándorral**. Dr. Szilágyi György ma már joviális derével emlékezik a kezdeti viccelődésre azzal kapcsolatban, hogy a patológián dolgozik, s, hogy az újságírók egyike is jó poénnak érezte leírni: *kórboncnok kezében van a válogatott*. Dr. Szilágyi György az elmúlt 23 évben rengeteg kiváló futballistával dolgozott együtt, egyebek mellett **Détári Lajossal**, **Nyilasi Tiborral**, **Kiprich Józseffel**, vagy **Vincze Istvánnal**. A maiak közül **Király Gábor** különösen közel áll a szívéhez, de – mint mondta – jóban volt mindenkivel, amire nagy szüksége is volt a pályája során, bizalmi poszt az övé. Jövővel kapcsolatos terveiről dr. Szilágyi György elmondta: ha visszavonul, könyvet szeretne írni a nemzeti együttesnél szerzett élményeiről.

40. Nemzetközi Edzőképző Tanfolyam diplomaosztó

Negyvenedik nemzetközi edzőképző kurzusát zárta diplomaosztóval a SE Teszevelési és Sporttudományi Kar. Az ünnepségen köszönetet mondtak azoknak, akik kimelt szerepet játszottak a tanfolyam történetében: **Kincses Ferencnek**, **Kincses Fülöp Erzsébetnek**, dr. **Istvánfy Csabának**, dr. **István Tamásnak**, **Beló Ilonának**, és **Yassine Yousfinak**. Idén több mint húsz országból 23-an vehették át a nemzetközi edzőképző diplomát.

A Semmelweis Egyetem nyerte a Magyar Egyetemi – Főiskolai Sportszövetség (MEFS) pontversenyét. A trófeát **Szalma László** sportszakmai dékánhelyettes vehette át **Kovács Antaltól** a MEFS közgyűlésén.

Emléktáblát helyezett el a SE TSK vezetése a 2010-ben elhunyt **Frenkl Róbert** professzor emlékére az Egészségtudományi és Sportorvosi Tanszék folyosóján.

Szezonzáró Baráti Kör

A Korányi Projekt nagyszabású egészségügyi fejlesztés bemutatása, valamint egy fiatal kutató beszámolója volt hallható a Semmelweis Egyetem Baráti Kör szezonzáró rendezvényén.

Elsőként a Korányi Projektet mutatta be prof. dr. **Szathmári Miklós** klinikaigazgató, amely az Új Széchenyi Terv egyik kiemelkedő egészségügyi fejlesztése, 8,1 milliárd forint uniós fejlesztési támogatással valósul meg. A Semmelweis Tervben megfogalmazottaknak megfelelően a projekt eredeti szakmai-műszaki koncepciója bővült, részben módosult, a változtatásokról a Nemzeti Erőforrás Minisztérium és a projektgazda Semmelweis Egyetem írt alá együttműködési megállapodást további 1,9 Mrd Ft kiegészítő támogatás nyújtásáról. A bővített beruházás szakmai célja egy poliklinikai háttérrel rendelkező dél-pesti Sürgősségi Betegellátó Centrum megvalósítása a Semmelweis Egyetem, a Péterfy Sándor utcai Kórház Baleseti Központ (volt Országos Baleseti és Sürgősségi Intézet) és az Országos Idegtudományi Intézet együttműködésében.

A Korányi Projektben belül a Semmelweis Egyetem külső klinikai telepén épül fel az új betegellátó egység, mely szervesen illeszkedik a Külső Klinikai Tömb épületeihez, a Radiológiai és Onkoterápiás, valamint a II. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikákkal egy teret alkotva. A többi klinikai épülettel átjáró rendszer köti majd össze a központosítandó funkciók biztonságos és időjárástól független elérése érdekében.

Az új épületben Központi Laboratóriumot alakítanak ki, amit csöpposta köt össze a telep egységeivel, és amelyben összevonják a jelenleg 5 épületben, különböző klinikákon folyó diagnosztikai tevékenységet. Többek között kialakítanak helikopter leszállót, egy 29 ágyas Központi Intenzív Osztályt plusz 18 ágyas traumatológiai intenzív részleggel, 12 műtővel, és létrehozzák a Központi Radiológiai ellátást új, centralizált képalkotó-diagnosztikai részleg megvalósításával. A Központi Sterilizáló és Ágyfertőtlenítő megnyitásával a külső egyetemi telephely valamennyi klinikája számára biztosított lesz a minőségi szolgáltatás.

A 12 milliárdot meghaladó beruházás első üteme nagyjából 8 milliárd 100 millió forintba kerül. Az előkészítés várhatóan 2012 szeptemberéig tart, tehát addigra ígéri a funkciók áttelepítését (II. Női Klinika ambulancia, Onkológia, ÁOK Továbbképző Központ, Informatikai Igazgatóság), a közműkiváltásokat és az épületbontások befejezését.

A kivitelezés I. üteme 2012. ősztól 2013. 08. 31-ig, II. üteme pedig 2012. ősztól 2013. 12. 31-ig tart a tervek szerint. Szathmári pro-

fessor fotókkal illusztrálva beszélt az átalakításra váró egység építészeti történetéről, bemutatta a jelenlévőknek a projekt felügyelőit: **Benedek Zsoltot** és **Farkas Gábort**, és megemlékezett a projekt névadóiról: báró **Korányi Frigyes** és báró **Korányi Sándor** munkásságáról.

Dr. **Tátrai Erika**, a Baráti Kör **Dr. Balázs Dezső** és **Walter Julianna** pályázatának 2011. évi díjazottja *A retina szerkezet patológiás változásainak vizsgálata in vivo* című előadásában az optikai koherencia tomográfia (OCT) alkalmazásával végzett vizsgálatainak tapasztalatairól beszélt.

Az optikai koherencia tomográfia (OCT) technológiájának alkalmazása alig húsz éves múltat tekint vissza. Az eszköz megjelenésekor hiánypótló technológiát jelentett a szemészeti diagnosztikában.

Munkánk során egy saját fejlesztésű szoftverrel a retina egyes rétegeinek vastagságát határoztuk meg a macula lutea OCT képein, és a rétegek vastagságának változását vizsgáltuk a retina és a látóideg fő különböző betegségeiben. Sclerosis multiplexes betegek szemében végzett vizsgálatunkban – ennek eredményei egy jó nevű szaklapban közlésre is kerültek – ki tudtuk mutatni, hogy látóideg gyulladást követően a maculában az idegrostok és ganglionsejtek mennyisége csökken, valamint ezen túl azt is, hogy a látóideg gyulladással nem érintett szemekben is alacsonyabb e sejtrétegek vastagsága, ami feltehetően a betegséggel járó idegrost pusztulás következménye. A fentiek alapján, az OCT képek szegmentálásával objektíven és jól reprodukálhatóan mérhetővé válhatna a maradandó tünetekért felelős axondegeneráció, illetve mindez a jövőbeli terápiás lehetőségek hatékonyságának megítélését is segíthetné. Tervezzük sclerosis multiplexes betegeken végzett vizsgálatunk kibővítését, s más neurológiai betegségeken is a retina rétegek vastagságbeli változásainak tanulmányozását, ami talán segítheti a betegségek patológiájának jobb megértését.

Dr. Tátrai Erika 2008 és 2011 között nappali ösztöndíjas PhD hallgató volt, 2011 szeptembere óta a Szemészeti Klinika Mária utcai telephelyén rezidens orvosként dolgozik, témavezetője dr. **Somfai Gábor Márk**, egyetemi tanársegéd. A European Society of Ophthalmology (SOE) és az American Academy of Ophthalmology (AAO) közösen megrendezett kongresszusán vett részt poszterrel, amit szekciójában *Legjobb poszter díj-ra* jelölték.

Urbán Beatrice

Posztmodern humanizmus

A kiállító **Márton Árpád**, **Kádár Tibor** festőművész és **Banner Zoltán** művészeti író társaságában a gyökerekről, a művészi pálya állomásairól, a kulturális örökség festőművészre gyakorolt hatásairól beszélt a kiállítás megnyitóján a Semmelweis Szalonban.

A két festőművészt, Márton Árpádot és Kádár Tibort nem csak a közös tanulmányok és a barátság köti össze, hanem művészi világuk is, melynek középpontjában az ember, az emberi értékek szeretete áll. Kádár Tibor gondolatát idézve: *Az ember kimeríthetetlen téma. Minden ember újdonságot hordoz magában.* Képzőművészeti alkotásaiban az ember által megformált világ megjelenítésre kap főszerepet. Márton Árpád szerint a figurális ábrázolás nem

megy ki a divatból. Az ember minden kornak, társadalomnak, körülménynek középpontjában áll. A beszélgetésben megemlékeztek **Miklóssy Gábor**-ról, a mesterről, aki sajátos módon formálta a műtermekben dolgozó fiatal tehetségek világképét. A kifinomult gondolkodású mester különös gondot fordított az irodalmi, zenei műveltség pallérozására is tanítványai körében. Nem csak művészetre, de hivatástudatra is megtanította őket. Ez tükröződik Márton Árpád zárszóként elmondott gondolatában is: *Megtiszteltetés számomra a végekről eljutni ide, továbbra is maradunk és megpróbálunk őrült állni a fölött a szellem fölött, amit évszázadokon keresztül megőriztek. Megpróbáljuk tisztán továbbfejleszteni, nevelni a következő generációt is.*

A kiállítás megnyitóját a Liszt Ferenc Zeneművészeti egyetem hallgatói és a Buda Folk Band tették még emlékezetesebbé.

K. Zs.

Madzsar Alice, a hazai gyógytorna megteremtője

Várhatóan szeptemberben jelenik meg a Semmelweis Kiadó gondozásában *Gyógyító mozgás* címmel a **Madzsarné Jászi Alice** családtörténetét bemutató könyv több mint 300 képpel. Az illusztrációk egyúttal – eddig nem publikált – fotótörténeti értékek is. A könyvből kiderül az is, hogy a család jó kapcsolatot ápolt többek között Szabó Ervinnel és Ady Endrével is. A könyv külön fejezete foglalkozik a gyógytornával és első közlésként 130 oldalon keresztül mozgásgyakorlatokat mutat be eredeti fotókkal. Madzsar Alice a hazai gyógytorna megteremtője volt a múlt század

elején, de a mozdulatművészetben és a grafológiában is újat alkotott. A női test szépségének megközelítésében is újszerű volt, hiszen bemutató gyakorlatait jórészt meztelen tornászokkal tartotta, ami abban a korban megrökönyödést váltott ki, s volt idő, amikor a fotók csak retusálva jelenhettek meg.

Nagyjaink Bronzban 2012

A Semmelweis Egyetem és a Magyar Képzőművészeti Egyetem 2011/2012. tanévre kiírt, Nagyjaink Bronzban című domborműpályázatán az idei évben négy nyertes alkotás készült.

A Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász hallgatói által **Krompecher Ödön**, **Bálint Péter**, **Szabó László** és **Romics László** professzorokról készített portrékat június 27-én avatja fel dr. **Szél**

Ágoston rektor és dr. **König Frigyes** a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora. A domborművek az Elméleti Orvostudományi Központ aulájában kerülnek elhelyezésre egy tavalyi nyertes **Soós József** professzorról készített portréval együtt. A fotón az egyik gipsz munkapéldány látható.

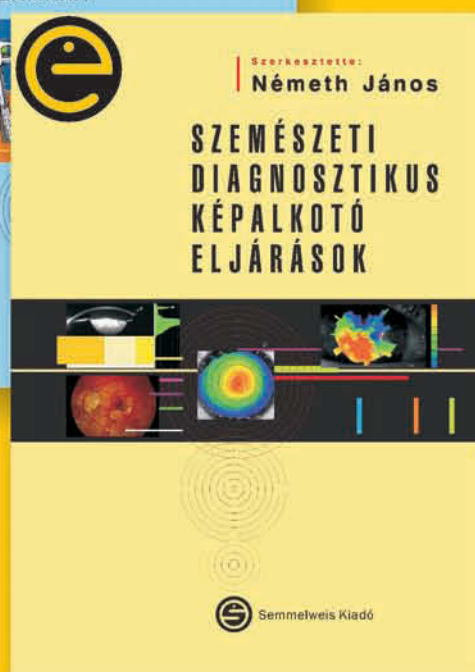
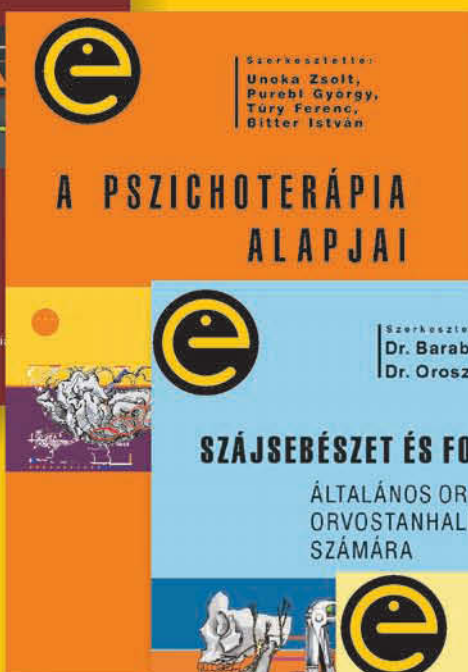
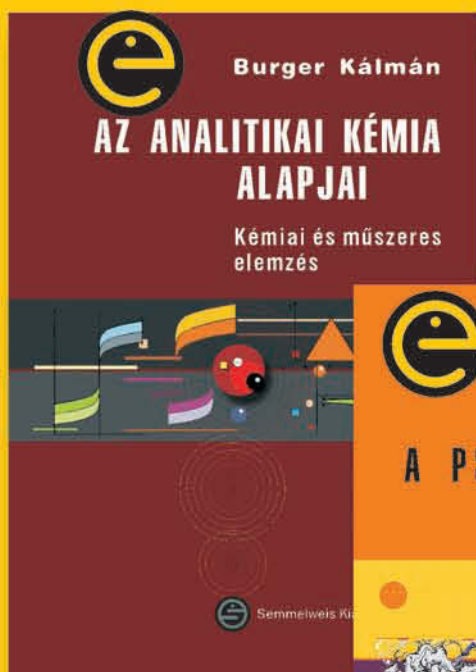
K.Zs.

Kedvezmény a Semmelweis Egyetem dolgozóinak

Tíz százalékkal kedvezőbb áron csatlakozhatnak a Semmelweis Egyetem dolgozói egyéni tagként a Szépművészeti Múzeum Baráti Köréhez. Magánszemély támogatóként exkluzív tárlatvezetéseken, előadásokon, kurátorok által vezetett külföldi és belföldi utazásokon vehetünk részt, bepillanthatunk a kulisszák mögé. A csatlakozás feltételeiről érdeklődni lehet az alábbi e-mail címen:

baratikor@szepmuveszeti.hu; a Baráti Körről további információk itt olvashatók: <http://www.szepmuveszeti.hu/web/guest/baratikor>

Új kiadványainkból

MEGRENDELHETŐ
a Semmelweis Kiadó honlapjáról,
vagy személyesen
könyvesboltjainkban

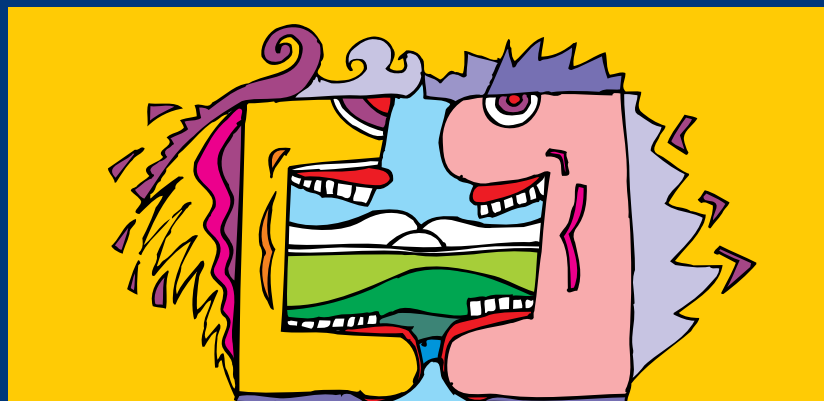
LEGeNDuS
Könyvesbolt

Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., fax: 210-4408

EOK
Könyvesbolt

Budapest IX., Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60000

www.semmelweiskiado.hu

Közös nyelvünk a könyv!

9. SEMMELWEIS KÖNYVHÉT

2012. szeptember 3–7.

Semmelweis Egyetem

Nagyvárad téri Elméleti Tömb Aula

(Budapest, Nagyvárad tér 4.)

Semmelweis Kiadó